

Izveštaj o rezultatima 2021

Okvir saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj 2021-2025

Sadržaj:

Predgovor	1
Tim Ujedinjenih nacija na Kosovu	2
Ključni razvojni partneri UN na Kosovu	3
1. Ključna dešavanja na Kosovu i regionalni kontekst	4
2. Podrška razvojnog sistema UN razvojnim prioritetima Kosova	7
2.1. Postizanje rezultata za Kosovo	9
Prioritetna oblast 1	
Prioritetna oblast 2	
Prioritetna oblast 3	
Prioritetna oblast 4	
Unakrsna prioritetna oblast 5	
2.2. Podrška za partnerstva kao i finansiranje Agende 2030	27
2.3. Rezultati Ujedinjenih nacija kada više i bolje rade zajedno na koherentnosti, efektivnosti i efikasnosti	30
2.4. Finansijski pregled i mobilizacija resursa	32
3. Ključni fokus UNKT-a naredne godine	34

Predgovor

Kao druga godina zaredom u senci COVID-19, 2021. je označila period otpornosti na izazove bez presedana i postavila Kosovo¹ na izvanredan put oporavka koji je prkosio predviđanjima.

Dok žalimo za ljudima koji su izgubili živote od virusa na Kosovu u 2021. istovremeno zahvalni jer su se snažni odgovori pokazali efikasnim u ograničavanju daljih gubitaka, sprečavanju kolapsa zdravstvenog sistema i ublažavanju socio-ekonomskih šteta izazvanih restrikcijama. Ujedinjene nacije su ponosne što su doprinele ovim uspesima u bliskoj saradnji sa vladom i drugim partnerima. U našoj zajedničkoj borbi protiv COVID-19 i njegovih posledica, kao i u našim zajedničkim naporima da podržimo vladu, pomogli smo u proširenju kapaciteta za testiranje, isporuci vitalne opreme i obuci zdravstvenog osoblja. Mobilisani su resursi kroz različite izvore kako bi se poboljšala sinergija u prevazilaženju višeslojnih uticaja pandemije.

Do kraja godine, 53,8 procenata ciljne grupe stanovništva je vakcinisano sa dve doze, od toga 21 procenat putem vakcina doniranih od strane COVAKS mehanizma uz podršku UN. Ali naša podrška se tu nije završila. Fokusirajući se na najugroženije, programi kućnih poseta koje podržavaju UN doprli su do preko 15.000 dece i 2.500 trudnica. Naša pomoć je doprinela da škole budu bezbedne za preko 300.000 učenika uz smanjeni rizik da devojčice napuste školu. Naši saveti su pomogli Vladi da zaštiti žene sklone ugroženosti od najrazornijih ekonomskih efekata kroz uključivanje ciljanih mera kao deo svog paketa oporavka, dok je inovativna

upotreba sistema vaučera, subvencija i aktivnih mera na tržištu rada direktno donelo koristi za preko 10.000 porodica i preko 1.700 onih koji traže zaposlenje. Podigli smo uzbunu zbog potencijala povećanja nasilja u porodici izazvanog zatvaranjem i pomogli da se obezbedi stalna dostupnost usluga.

Za UN, 2021. je takođe označila prvu godinu implementacije našeg Okvira saradnje za održivi razvoj 2021-2025, što je važna prekretnica koja svedoči o bliskom odnosu između Ujedinjenih nacija i vlade i naroda Kosova. Tokom 2021. godine, ostvarili smo konkretne rezultate u pet prioritarnih oblasti, okupljajući agencije kako bismo osigurali efikasniji, integrisani odgovor sa partnerima u borbi protiv pandemije i kreirali puteve ka sveobuhvatnom oporavku.

U 2021. godini zabeležen je izuzetan napredak po pitanju rodne ravnopravnosti na Kosovu u oblasti nasilja u porodici i rodno odgovornog budžetiranja, i drago mi je što vidim da lideri industrije kao što je generalni direktor Meridian Corporation preuzimaju dimenzije rodne ravnopravnosti u svom korporativnom poslovanju tako što se javno obavezuju da poštuju UN Principe osnaživanja žena. Bili smo svedoci usvajanja vladinog akcionog plana o ljudskim pravima i slobodama i usvajanja sedam opštinskih planova koji omogućavaju veće učešće građana Kosova u formulisanju, planiranju i sprovođenju lokalne politike. Preko novootvorenog centra za prihvatanje i registraciju, vlasti će moći bolje da podrže migrante zaglavljene na Kosovu, a zahvaljujući novom kompletu smernica bolje će zaštititi decu migrante. Trenutna izrada prve kosovske strategije održivog razvoja turizma i mape puta za kružnu ekonomiju izražava velike nade za buduće inicijative za otvaranje

zelenih radnih mesta, dok otvaranje prvog zvaničnog centra za sertifikaciju za prevodioce i tumače u Prištini aktivno promoviše više jezičnost i povećanu društvenu koheziju. Savetujući vladu o njenim obavezama u vezi sa garancijama za mlade, pomogli smo Kosovu da se približi cilju da svakoj mladoj osobi ponudi kvalitetno zaposlenje, obuku ili obrazovanje, u potpunosti aktivirajući demografski potencijal Kosova. UN su takođe radile na tome da se građanima i organizacijama civilnog društva na Kosovu omogući da se njihov glas čuje o temama od globalnog interesa, bilo kroz zajedničku kampanju o klimatskim akcijama u kontekstu COP 26 ili kroz lokalnu debatu o centralnoj ulozi kosovskih prehrambenih sistema u obezbeđivanju zdrave, bezbedne ishrane za sve.

Uprkos preprekama koje je predstavljala pandemija, nastavili smo da blisko saradjujemo sa Kancelarijom za strateško planiranje premijera na usklađivanju predstojeće strategije razvoja Kosova 2030 sa Ciljevima održivog razvoja. Vođeni Zajedničkom agendom UN-a i inspirisani do sada postignutim rezultatima, radujemo se 2022. godini – sve bližoj saradnji sa vladom i njenim narodom, kao i zajedničkoj viziji za postizanje dugoročnog prosperiteta za sve.

Suočeni sa nedaćama, pokazali smo šta solidarnost, multilateralizam i delovanje zasnovano na dokazima mogu postići. Hajde da investiramo u inkluzivnu i održivu budućnost vođenu integrisanim politikama i efektivnim akcijama koje postavljaju ljude u srce svih naših napora, ne ostavljajući nikoga sa strane!

Ulrika
Richardson

UN Koordinator za razvoj

¹ Svako pominjanje Kosova će biti shvaćeno u kontekstu Rezolucije Saveta bezbednosti 1244 (1999).

Tim Ujedinjenih nacija na Kosovu

Tim Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNKT) kojim predsedava Koordinator Ujedinjenih nacija za razvoj, imenovani predstavnik Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija za razvojne operacije na Kosovu, sastoji se od 15 rezidentnih (sa stalnim prisustvom) i jedne nerezidentne agencije Ujedinjenih nacija, fondova i programa uz blisku saradnju sa Svetskom bankom.

- UNKT se sastoji od sledećih entiteta:
 - 15 agencija, fondova i programa Ujedinjenih nacija sa kancelarijama ili prisustvom osoblja na Kosovu;
 - Jedan entitet je predstavljen preko svoje regionalne kancelarije;
 - Saradnja sa Svetskom bankom;
- UNKT koordinira svoj rad i aktivnosti sa Misijom privremene administracije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) kroz zajednički integrisani strateški okvir potpisan u maju 2021.
- UNKT koordiniraju Koordinator za razvoj Ujedinjenih nacija i njen tim. U potpunosti podržava i radi na razvojnim prioritetima Kosova i agendi integracije u EU, i posvećenost Kosova postizanju Agende 2030 i Ciljeva održivog razvoja (COR).
- Spajanjem komparativnih prednosti različitih entiteta.

Ujedinjenih nacija u okviru Okvira Ujedinjenih nacija za saradnju u održivom razvoju 2021-2025, UNKT pruža podršku prilagođenu za rešavanje potreba najugroženijih, ugroženih i onih koji su u opasnosti da budu ostavljeni po strani na Kosovu.

- Pored 15 agencija UN prisutnih na Kosovu, UNEP i UNESCO takođe daju doprinos radu UNKT.
- Okvir rezultata Okvira saradnje 2021-2025 navodi četiri ishoda i jednu međusektorsku oblast koja odgovara potrebama Kosova i koristi komparativne prednosti UN. Rezultati su operativni kroz godišnje planove zajedničkog rada.

UN agencije sa stalnim prisustvom

Food and Agriculture Organization of the United Nations

International Labour Organization

UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

UN agencije bez stalnog prisustva

Međunarodne finansijske institucije

Ključni razvojni partneri UN na Kosovu

6. Ključni partneri UNKT-a u implementaciji Okvira saradnje su Vlada, odnosno Kancelarija za strateško planiranje premijera i resorna ministarstva, nezavisne institucije i lokalna uprava, razvojni partneri, organizacije civilnog društva i privatni sektor. Implementaciju nadzire pet grupa za rezultate rezultata, od kojih svaku predvodi šef dvije agencije UN-a, uz učešće relevantne vlade i drugih partnera.

7. Postoji snažno usklađivanje okvira saradnje

sa prioritetima vlade, što se ogleda u kontinuiranom angažmanu UNKT-a sa institucijama.

kroz savete za integraciju SDG-a u široke strateške dokumente koji su u izradi, kao što su Nacionalna strategija razvoja, Mapa puta za kružnu ekonomiju, Kosovski strateški plan za obrazovanje ili Strategija održivog razvoja turizma. Saveti UNKT-a su takođe bili ključni u finalizaciji Programa za zaštitu i unapređenje ljudskih prava 2021–2025, Strategije za migracije 2021–2025 i Strategije o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja protiv žena 2022-2026,

koji je konačno odobren u januaru 2022. godine. UN podrška za implementaciju Deklaracije Zapadnog Balkana

Artists Petrit Halilaj & Alvaro Urbano Artwork: Forget Me Not 2021
©Autostrada Biennale, 2021, T. Anit

o obezbeđivanju održive integracije mladih ljudi na tržište rada od 8. jula 2021. godine donela je napredak u primeni garancije za mlade na Kosovu da će svakoj mladoj osobi ponuditi kvalitetnu ponudu za zapošljavanje, obuku ili obrazovanje.

8. Ojačana su partnerstva za podršku narodu Kosova u prevazilaženju pandemije. U okviru Komisije za vakcinaciju protiv COVID-19, koju je osnovalo Ministarstvo zdravlja, i pružanjem strateških saveta o ciljanju i sprovođenju 15 mera ekonomskog oporavka gde su Ujedinjene nacije odigrale kritičnu ulogu kako bi pomogle da Kosovo podrži one koji su ugroženi a da pritom ljudska prava budu u centru odgovora i oporavka.
9. Kroz bilateralne aranžmane, UN su takođe radile u oblastima kao što su: smanjenje zagađenja vazduha (Luksemburg), promovisanje javne svesti o klimatskoj krizi (Austrija, Italija i Velika Britanija), bezbednost i zdravlje na radu (Švedska), izgradnja kapaciteta za podršku Program evropskih integracija (Norveška), sprečavanje rada dece (SAD), socijalna inkluzija (Kanada i UK) i drugi. Samom implementacijom prioriteta finansiran u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć EU,

UNKT je unapredio prioritete u socio-ekonomskom odgovoru na krizu COVID-19, upravljanju migracijama, prečišćavanju otpadnih voda, obrazovanju, eliminaciji nasilja nad ženama, da spomenemo samo neke.

10. Privatna partnerstva su proširena sa bankama, biznisima i tehnološkim kompanijama, kako bi se proširila upotreba digitalnih tehnologija kako bi se omogućio pristup obrazovanju, socijalnim i medicinskim uslugama tokom pandemije, sa posebnim fokusom na pogođene zajednice.

Ključni bilateralni partneri

- Austrija
- Evropska unija
- Kanada
- Finska
- Nemačka
- Italija
- Japan
- Kosovo
- Luksemburg
- Norveška
- Švedska
- Švajcarska
- Ujedinjeno Kraljevstvo
- SAD

Poglavlje 1:

Ključna dešavanja na Kosovu i regionalni kontekst

Ključna dešavanja na Kosovu i regionalni kontekst

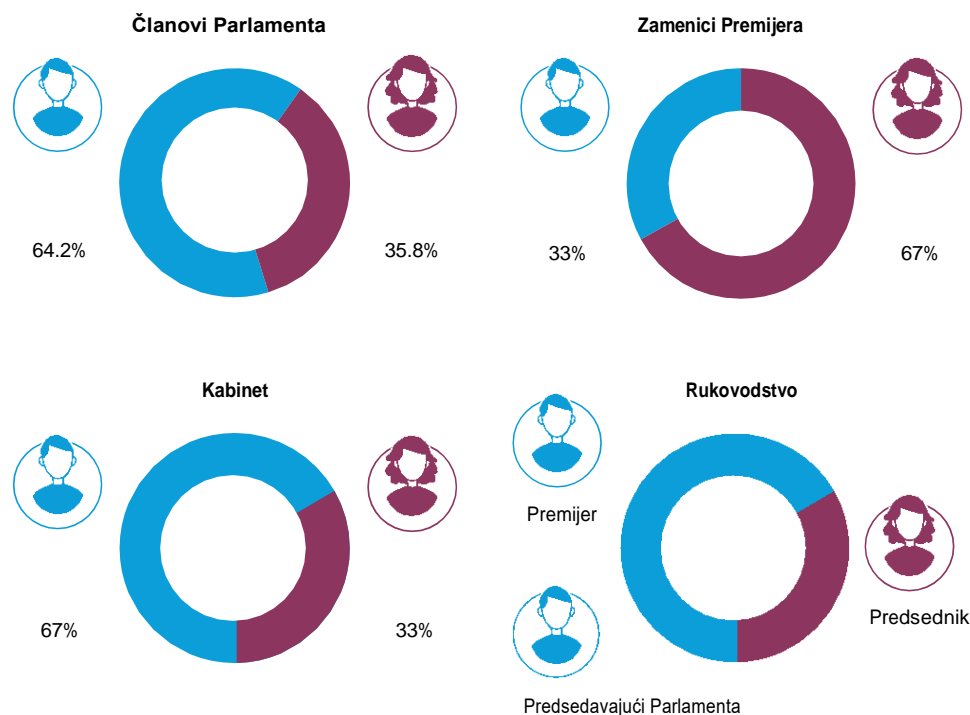
Kosovska privreda je sa višim srednjim prihodima ostvarila snažan oporavak 2021. godine, vođen efikasnim fiskalnim merama i obnovljenim rastom.

Vlada koja ima jasnu većinu i iskazano poverenje javnosti u ispunjavanje obećanja o borbi protiv korupcije stvorili su izvesnu institucionalnu stabilnost i sposobnost da se unaprede reforme. Sve u svemu, uticaj COVID-19 na zdravlje bio je umeren, ali će se pažnja morati posvetiti već postojećim socio-ekonomskim slabostima koje povećavaju jaz u jednakosti i regresiju u društvenoj koheziji.

11. Kao druga godina zaredom obeležena pandemijom, 2021. je donela nastavak ozbiljnih ekonomskih i društvenih izazova za Kosovo. Iako je ekonomska aktivnost smanjena za 5,3 odsto u 2020. zbog mera ograničenja pandemije, privreda se oporavila 2021. delimično zahvaljujući uspešnim fiskalnim merama i podršci dijaspore bez premca u regionu, što je dovelo do procenjenog oporavka od preko 7 odsto.
12. Sve u svemu, zdravstveni uticaj COVID-19 na Kosovu bio je umeren, pošto su vlasti brzo reagovale na obuzdavanje virusa uz odlučnu podršku međunarodne zajednice. Bez obzira na to, veliki broj ljudi od pandemije se ogleda u ukupno 1.655 smrtnih slučajeva od COVID-19 tokom cele godine i zabrinjavajućem porastu infekcija tokom druge polovine 2021. godine, koji je nastavio da predstavlja veliki pritisak na javne ustanove.
13. Sposobnost vlasti da adekvatno reaguju ojačana je elementom političke stabilnosti koji je donela snažna parlamentarna većina vlade stečena na izborima u februaru 2021. U julu 2021, vlada je objavila paket uz iznosu od 420 miliona evra za socijalno-ekonomski oporavak za podršku zdravstvenom sektoru, biznisima, poljoprivredi, obrazovnim procesima, socijalnoj zaštiti, inovacijama i zapošljavanju žena, između ostalog.
14. Bez obzira na to, verovatnoća širenja jaza u nejednakosti i nazadovanja u socijalnoj koheziji je porasla zbog već postojećih socio-ekonomskih ranjivosti u kosovskim zdravstvenim i sistemima socijalne zaštite i potencijalno razornih efekata povremenog zatvaranja škola na ionako nizak nivo obrazovanja. Pošto su potrošačke cene počele da rastu u drugoj polovini 2021. godine, inflatorni pritisci su

počeli da negativno utiču na najugroženije grupe. Pandemija je takođe pogoršala situaciju za migrante, tražioce azila i izbeglice koje su u tranzitu prema zapadnoj Evropi, uključujući skoro 5.000 Avganistanaca koji beže od talibanskog preuzimanja u avgustu 2021., a koje su primile vlade Albanije, Severne Makedonije i Kosova.

Žene su dobile 43 od 120 poslaničkih mesta na izborima u februaru 2021, u odnosu na 38 mesta na izborima u oktobru 2019. Ustavna kvota je 36 mesta za žene.

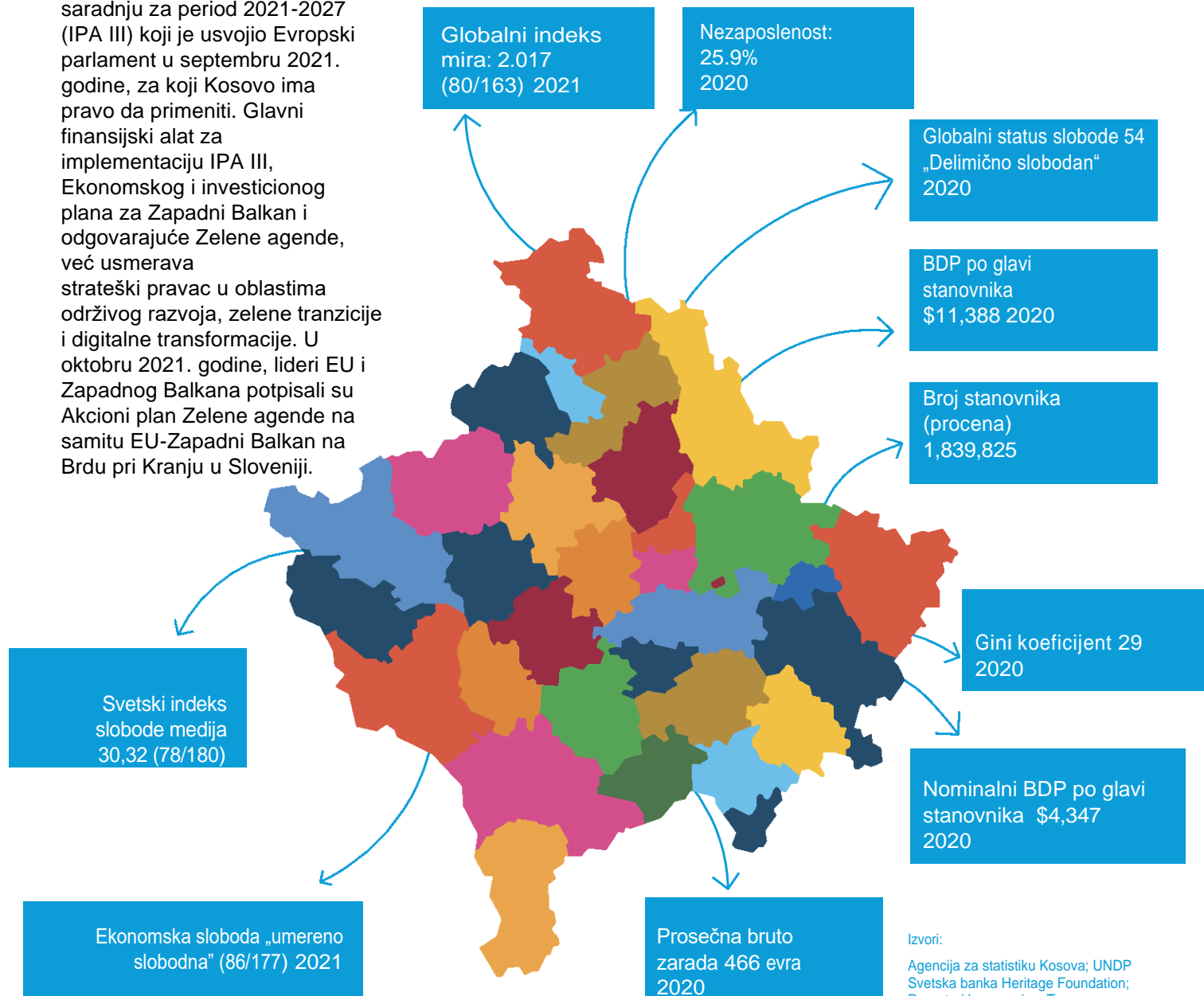

15. Izbori 2021. odmah su označili povećanu vidljivost za žene političarke i naglasili dug put ka jednakim mogućnostima. Žene su premašile rodnu kvotu

od 30 odsto u parlamentu i dobile visoke izvršne funkcije. Na opštinskom nivou, međutim, žene su i dalje u velikoj meri nedovoljno zastupljene.

16. Status Kosova nastavlja da deli region – i međunarodnu zajednicu – na one koji priznaju Kosovo i one koji ne priznaju Kosovo. Situacija na Kosovu ostaje na dnevnom redu Saveta bezbednosti. Nastavak dijaloga Beograda i Prištine uz posredovanje EU doveo je do dva sastanka na visokom nivou 2021. i pregovora na tehničkom nivou, iako sa ograničenim ishodima. Izgledi integracije u EU nastavljaju da budu značajan društveno-ekonomski pokretač na Kosovu kao i u celom regionu Zapadnog Balkana. U svom nedavnom izveštaju o napretku za 2021. godinu, Evropska komisija je primetila usvajanje Evropske reformske agende od strane vlade u oktobru 2021. kao „pozitivan trend obnovljene posvećenosti Kosova reformama u vezi sa EU“. Bez obzira na to, mnogi ljudi na Kosovu i u regionu vide nedostatak napretka i perspektive, posebno zbog kašnjenja u procesu liberalizacije viznog režima i blokade 2021. do otvaranja pristupnih pregovora sa Albanijom i Severnom Makedonijom.

17. Jedno važno sredstvo za Kosovo za rešavanje socio-ekonomskih izazova biće kroz aktivnosti koje se finansiraju iz novog instrumenta za pretpriprisanu saradnju za period 2021-2027 (IPA III) koji je usvojio Evropski parlament u septembru 2021. godine, za koji Kosovo ima pravo da primeniti. Glavni finansijski alat za implementaciju IPA III, Ekonomskog i investicionog plana za Zapadni Balkan i odgovarajuće Zelene agende, već usmerava strateški pravac u oblastima održivog razvoja, zelene tranzicije i digitalne transformacije. U oktobru 2021. godine, lideri EU i Zapadnog Balkana potpisali su Akcioni plan Zelene agende na samitu EU-Zapadni Balkan na Brdu pri Kranju u Sloveniji.

Izvori:
 Agencija za statistiku Kosova; UNDP
 Svetska banka Heritage Foundation;
 Reporteri bez granica; Transparency
 International; Freedom House.

Poglavlje 2:

Podrška razvojnog sistema UN razvojnim prioritetima Kosova

Podrška razvojnog sistema UN razvojnim prioritetima Kosova

Putanja razvoja Kosova ostaje čvrsto isprepletena sa napretkom ka njegovim težnjama za integraciju u EU, dve važne oblasti komplementarnosti i sinergije. Sedam godina nakon usvajanja Agende 2030, predstojeća Nacionalna strategija razvoja 2030 pruža ključnu priliku. UNKT je nastavio da daje savete institucijama o tome kako da unesu ciljeve održivog razvoja u strateške dokumente.

18. Jula 2021 zajednički [UNKT izveštaj sa i za EU Kancelariju](#) pokazuje da će napredovanje u realizaciji COR pomoći Kosovu da napreduje u okviru integracija u EU

- Koristiti evidenciju i akciju za prikupljanje podataka;
- Ojačati ulogu centralnih institucija, lokalne uprave i drugih zainteresovanih strana kako bi se osigurala dugoročna koordinacija i planiranje na svim nivoima
- Poboľšati koherentnost politika EU-COR u centralnim procesima donošenja odluka;
- Graditi i deliti znanje.

Skenirajte za više detalja

Poređenje između poglavlja pravne tekovine EU i COR otkriva preko 60 odsto usklađenosti.

Izveštaj sadrži listu od 10 preporuka kosovskim i institucijama EU, kao i drugim zainteresovanim stranama, da pomognu u ubrzanju postizanja COR jačanjem sinergije sa zahtevima za pristupanje EU kroz mere koje:

19. Još jedan [UNKT 2021](#) pregled

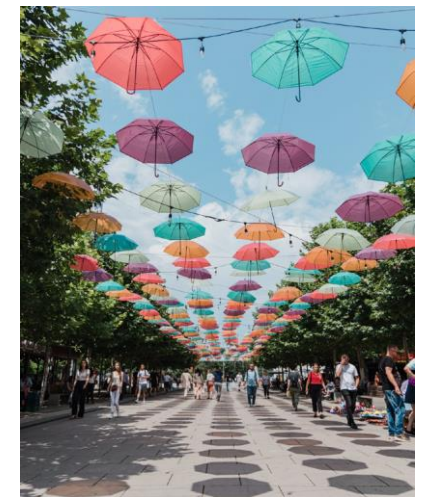
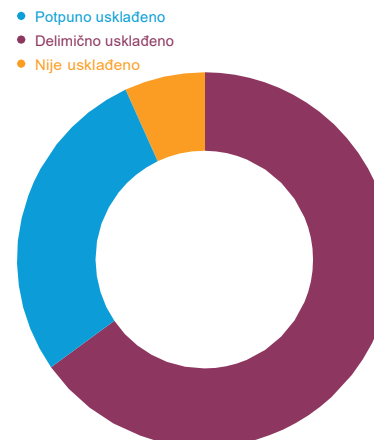
Skenirajte za više

- merenjem u kojoj meri su strateški dokumenti Kosova usklađeni sa COR:
- 66% strateških dokumenata je u potpunosti usklađeno sa COR-ima, uključujući sve ciljeve za COR4 (obrazovanje) i COR16 (inkluzivno upravljanje), zajedno sa 89% onih za COR5 (rod), 88% za SDG9 (infrastruktura i industrijalizacija) i 85% za SDG3 (zdravlje). Nedostaci sa malo usklađenosti uključuju ciljeve za SDG17 (Partnerstvo), SDG2 (Nulta glad), SDG6 (Čista voda), SDG12 (Odgovorna potrošnja), SDG13 (Klimatske akcije).
- Eurostat je počeo da izveštava o Kosovu u vezi sa nekim indikatorima SDG, pružajući važne, ali nepotpune podatke:
- Skoro da nema skupova podataka

SDG 10, 11, 12, 13, 14; i praznine u podacima za SDG 2, 6, 9, 15.

- Rutinsko prikupljanje podataka je ograničeno, nedostaju podaci o vremenskim serijama i dezagregacija za praćenje napretka i identifikovanje praznina u kapitalu.
 - Predstojeća Nacionalna strategija razvoja 2030. će bolje odražavati celinu Agende 2030.
20. UN su nastavile da pružaju tehničku podršku skupštinskom **Savetu za održivi razvoj**, koji je 2021. godine odobrio novi plan rada, definišući kako će nadgledati sprovođenje predstojeće Strategije nacionalnog razvoja usredsređene na SDG, i započevši stvaranje kontrolne table za praćenje napretka ka SDG. U decembru 2021. godine, uz podršku UN, Savet je organizovao okrugli sto o indikatoru SDG 5.c.1 o javnim izdavanjima za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena. Ovo su važne prekretnice na putu Kosova ka Agendi 2030.

Sveukupno usklađivanje politika COR

2.1. Postizanje rezultata za Kosovo

21. Ovo Poglavlje 2 naglašava doprinose UNKT-a 2021. godine u bliskoj saradnji sa vladom i drugim partnerima, posebno rezultate postignute u okviru njegovog okvira saradnje i napore za borbu i oporavak od pandemije.

22. [Okvir saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj 2021-2025](#)

služi kao sidro programiranja UNKT-a i razvojnih intervencija kako bi se na najbolji način podržao put razvoja Kosova u narednih pet godina. Ona je blisko usklađena sa prioritetima vlade, uključujući Vladin plan 2021-2023 i predstojeću Nacionalnu strategiju razvoja 2030. Implementacija je počela u januaru 2021.

23. Kolektivni rezultati postignuti tokom ove prve godine implementacije u pet prioriternih oblasti predstavljaju snažan primer reforme UN-a na delu, okupljajući agencije Ujedinjenih nacija kako bi se obezbedio efikasniji, integrisani odgovor u borbi protiv pandemije i kovali puteve ka otpornom oporavku.

5 PRIORITETNIH OBLASTI:

Odgovorno upravljanje

Inkluzivne i nediskriminatorne socijalne službe i politike

Otporan, održiv i inkluzivan ekonomski razvoj

Socijalna kohezija

Međusektorska tema: povećana rodna ravnopravnost i učešće nosilaca prava, osnaživanje i građanski angažman

Skenirajte za više

Ključni rezultati za Prioritetnu oblast 1

Odgovorno upravljanje

Usklađivanje sa
COR

Usklađenost sa
Programom Vlade
Kosova

Usklađenost sa
poglavljima i
prioritetnim oblastima
EU integracija

Ishod 1:

Do 2025. godine, sve žene i muškarci na Kosovu uživaju odgovornije, efikasnije, transparentnije i rodno odgovorne institucije na svim nivoima koje obezbeđuju pristup pravdi, jednakosti i učešću za sve

	2019 (osnova)	2021	Trend
Ishod 1.1 Percepcija ljudi zadovoljnih radom kosovskih institucija	22% Muškarci: 18.6% Žene: 20.7% K- Alb: 17.8% K-Srb: 3.2% K-ostali: 20.9%	51.4% Muškarci: 60.4% Žene: 61.1% K- Alb: 62.7% K- Srb: 3% K-Ostali: 61.5%	
Ishod 1.2 Percepcija ljudi koji veruju da je donošenje odluka u kosovskim institucijama inkluzivno i odgovorno	6.75% Muškarci: 5.9% Žene: 7.5% K- Alb: 6% K-Srb: 20.7% K-Other: 6.2%	20.1% Muškarci: 20.2%, Žene: 19.8%, K- Alb: 18.8%, K-Srb: 19.1%, K- Ostali: 21.9%	
Ishod 1.3 Učešće ljudi u javnim konsultacijama	53.79% Žene: 47.11% Muškarci: 5.9% Žene: 7.5% K-Alb: 6%	Data Pending	N/A

Ishod 1.4 Vrednost indeksa percepcije korupcije

36
(101 od 180)

39
(87 od 180)

Ishod 1.5
Zamrznuta, zaplenjena i konfiskovana vrednost imovine kriminala

Vrednost oduzete imovine:
€ 991,593

Vrednost oduzete imovine € 5,210,528

Ishod 1.6
Broj (ranjivih) ljudi/slučajeva koji imaju koristi od pristupa pravdi

650 slučajeva
OCD, 5,539 od strane Agencije za besplatnu pravnu pomoć

343 slučajeva [Ograničeno zbog ograničenja COVID-19]

Ishod 1.7 Procenat preporuka izdatih od strane Ombudsperson Institucije (OiK) sprovedenih od strane kosovskih vlasti

34%

37%

Ishod 1.8 Procenat žena na pozicijama odlučivanja na centralnom i lokalnom nivou

2019 opšti izbori
32% žena poslanika žena ministarki
33%

2020 opšti izbori
36% žena poslanika
33% žena ministara

Opštinski izbori 2017
0% žena gradonačelnica
36% Reprezentacija

Opštinski izbori 2017
5% žena gradonačelnica
33% Reprezentacija

Ishod 1.9 Procenat ljudi koji osećaju se sigurno

75.60%
Muškarci: 71.4%
Žene: 72.9%
K-Alb: 71%
K-Srb: 21.6%
K-ostali: 58%

76.4%
Muškarci: 76%
Žene: 76.7%
K-Alb: 76.4%
K-Srb: 34.8%
K-ostali: 85%

Ishod 1.10 Postojanje funkcionalnog sistema koji prati i vrši javna izdavanja za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena

Bez mesta

Bez mesta

Bez napretka

Izvori: UNDP Javni puls,
Transparency International

Izveštaj o rezultatima 2021

24. IOM i UNDP podržali su **inkluzivnost lokalnih institucija** izgradnjom njihovih kapaciteta da ispune **jezičke zahteve** i osiguraju **pristup uslugama i informacijama za sve zajednice**.
- **Ponovo akreditovan Program osnovnih studija balkanistike** na Univerzitetu u Prištini, koji je prve studente upisao u septembru, proizvešće niz profesionalnih prevodioca na službenim jezicima Kosova, poboljšavajući međujezičku i kulturnu komunikaciju na Kosovu i u regionu.
 - Jezički centar je osnovan na Univerzitetu u Prištini da služi kao **centralna institucija za sertifikaciju za profesionalne prevodioce i tumače**, koji takođe nudi kurseve zvaničnog jezika studentima, državnim službenicima i široj populaciji.
 - **Osnovni sud u Prištini** postao je prvi sud sa zvaničnom **prevodilačkom kancelarijom** koja je osmišljena da olakša pristup pravdi osobama koje ne govore albanski jezik.
 - **78 sudskih prevodilaca i tumača** je prošlo prilagođenu jezičku obuku na albanskom i srpskom, a ukupno **133 pravnik** (50% žena) imalo je koristi od razvoja kapaciteta.
25. UN-Habitat i UNDP su saradivali sa **opštinama** kako bi izgradili svoje kapacitete kako bi postali **inkluziviji**

- transparentniji** i promovišu **jače lokalne demokratije**:
- Skupština opštine Severna Mitrovica usvojila je svoj prvi **Plan učešća zajednice** uz podršku UN-Habitata, dovršavajući okvire politike učešća u svih sedam opština u regionu Mitrovice.
 - Izrada prostorno-planskih dokumenata, sektorskih planova i drugih projekata kapitalnih investicija zasnivala se na javnim konsultacijama u opštinama i selima, uz učešće običnih stanovnika, civilnog društva, studenata i drugih lokalnih aktera. Ljudi su imali priliku da **oblikuju budućnost svojih zajednica**, negujući osećaj pripadnosti i vlasništva nad razvojem opština.
 - Smernice o planovima održive urbane mobilnosti namenjene kosovskim opštinama koje je objavio UN-Habitat pružile su

© UN-Habitat, 2021

Osbeđena besplatna pravna pomoć porodičarima u nevolji kroz UNDP mobilnu kliniku © UNDP, 2021.

važne smernice o tome kako razviti održivi gradski prevoz sistemi.

Nekoliko meseci kasnije, opština Južna Mitrovica bila je jedan od tri finalista za 10. nagradu Evropske komisije za planiranje održive urbane mobilnosti za svoje planirane mere prevencije nesreća, plan upravljanja parkiranjem i poboljšane opcije javnog prevoza.

UN-Habitat je takođe podržao civilno društvo da nadgleda projekte kapitalnih investicija opština, stvarajući model za povećanu transparentnost

Plan razvoja zajednice razvijen uz podršku UN-Habitata omogućio nam je da pokrenemo aktivnosti prilagođene NAŠIM potrebama i prioritetima. Uspeli smo da unapredimo neformalno obrazovanje i organizujemo okupljanja mladih, lokalnih aktivista, ljubitelja prirode. Zajednička posvećenost civilnog društva i lokalne uprave zajedno može efikasnije doprineti dugoročnom razvoju zajednice.

i **građanski nadzor nad poslovima lokalne uprave**.

- 117 mladih ljudi iz svih etničkih zajednica na Kosovu, od kojih su 60 odsto žene, postalo je **branilac ljudskih prava** uz podršku UNDP- a.

26. Ministarstvo pravde je u julu pokrenulo prvu Kosovsku strategiju **o vladavini prava 2021-2026**, na osnovu nalaza iz Funkcionalna revizija vladavine prava finalizovano uz podršku od UNDP.

27. Putem mobilne ambulante kojom upravlja Agencija za besplatnu pravnu pomoć uz podršku UNDP-a, **280 osoba** (od toga 164 žene) je **dobilo pravnu pomoć i pomoć u službenim i pravnim postupcima**. **123** osobe iz zajednice kosovskih **Aškalija i kosovskih Egipćana**

— G. Bojan Milosavljević
Izvršni direktor udruženja za socijalni i ekonomski razvoj, Leposavić

i K-Rom zajednice (74 žene) koristile su pravnu pomoć koju je pružio UNHCR u procesuiranju njihove građanske registracije u **145 dobrovoljnih povratnika i raseljenih lica** (56 žena) dobilo je pravnu pomoć za pristup obrazovanju, socijalnoj pomoći, imovinskim i penzionim pravima.

28. **Osnovana pekara u Kazneno-popravnom centru za žene i maloletnike** u Lipljanu UNMIK preko UNOPS-a u saradnji sa EULEKS-om **inovativno koristi koncept socijalnog preduzeća**. Profit od pekare se vraća u Centar, povećavajući finansijsku nezavisnost ustanove i zauzvrat podižući dobrobit zatvorenika. UNDP je doprineo obezbeđivanjem sertifikata o stručnoj obuci za zatvorenike zaposlene preko pekare, pružajući im dragocene izgleda za uspešnu buduću reintegraciju u društvo.

29. Uz podršku UNDP-a, Kosovska akademija za pravosuđe je izradila **Priručnik za obuku za profesionalne pravne saradnike**.
30. U oktobru 2021. godine, vlada je odobrila „**Program za zaštitu i unapređenje osnovnih ljudskih prava i sloboda 2021–2025**“i srodni akcioni plan, na koji je UNMIK/ OHCHR dao **tehničke komentare**.

UN-Habitat i UNMIK su se udružili da promovišu procene zasnovane na podacima na opštinskom nivou

- *Cilj: informisati opštinske mere oporavka od COVID-19 i planove za usmeravanje lokalne i međunarodne podrške u suočavanju sa opštinskim izazovima za održivi oporavak*
- *Kako: participativna vežba koja uključuje civilno društvo, lokalnu upravu i preduzeća kako bi se izvršila procena socio-ekonomskog uticaja COVID-19 u svih 38 opština, komplementarna sa prethodnim procenama UNDP, UNFPA, UN Women.*

31. IOM je podržao vlasti da efikasno upravljaju **sistemom prijema** u skladu sa međunarodnim standardima, pomažući u zadovoljavanju osnovnih potreba i osiguravanju dostojanstva migranata. Ovo je uključivalo osnivanje **Registraciono-prihvatnog centra u Vranidolu**, uz podršku Evropske unije, za smeštaj 55 osoba u pokretu. Centar će smestiti i **unaprediti zaštitu blokiranih migranta** koji su do sada živeli pod visokim rizikom od eksploatacije i zlostavljanjana ulici ili u prenaseljenim stanovima.
32. **94 osobe vraćene** na Kosovo iz različitih zemalja EU i 18 migranata sa Kosova u svoje zemlje porekla kroz IOM-ov program potpomognutog dobrovoljnog povratka i reintegracije.
33. **1.858 migranata** koristilo je pomoć IOM-a, uključujući informativne sastanke, tumačenje, zdravstvene i psihološke usluge, sportske aktivnosti i savetovanje o potpomognutom dobrovoljnom povratku i reintegraciji.
34. UNKT je radio **na jačanju zaštite dece u pokretu** koja se nađu na Kosovu:
- **41 dete u pokretu** kroz Kosovo u Zapadnu Evropu koristilo je, uz podršku UNICEF-a, psiho-socijalnu podršku i obrazovne i rekreativne aktivnosti u centru za azil u Lipljanu, dok je 69 roditelja u pokretu učestvovalo na sesijama o roditeljstvu i zaštiti.
 - UNICEF je unapredio **kapacitete za 189 profesionalaca** (socijalni radnici, policajci, carinici, osoblje centara za azil, vaspitači, nastavnici) koji rade sa decom u pokretu na pružanju integrisanih, kvalitetnih usluga.
35. **133 osobe** (79 žena/devojčica) završile su procese kasne registracije rođenja uz podršku UNHCR-a, **izbegavajući apatridiju**.

© UNMIK, 2021, S. Ankit Ahuja

Povećanje institucionalne sposobnosti za osiguranje javne bezbednosti

36. Uz podršku UNDP-a, Kosovsko **granično i istražno odeljenje** poboljšalo je svoju efikasnost, što je rezultiralo većim brojem zaplenjenog malokalibarskog oružja, municije i eksploziva.
37. 118 IKT službenika (od kojih je 31 žena) i 100 tužilaca i sudija (33 žene) obučeno je za **prepoznavanje sajber incidenata**, prikupljanje dokaza, prikupljanje onlajn obaveštajnih podataka i sprovođenje Darknet istrage.

Anti-korupcija

38. UNDP i UNODC podržali su institucije i inicijative **za bolju borbu protiv korupcije i nezakonitih finansijskih tokova**, kao i za sprovođenje mera za borbu **protiv korupcije i povrat imovine**:
- Vrhovni sud je, uz tehničku podršku UNDP-a, usvojio **Smjernice za odmeravanje kazni za krivična djela korupcije** usklađujući politiku kažnjavanja.
 - **200 učesnika**, uz podršku UNDP-a, steklo je znanje o politički eksponiranim osobama i pranju novca u virtualnoj valuti.
 - Razvoj i usvajanje **Regionalne mape puta za borbu protiv korupcije i nezakonitog finansiranja** od strane šest vlada zapadnog Balkana, uz pomoć UNODC-a, ojačaće regionalne odgovore i usklađenost sa međunarodnim standardima.
 - Putem **kallxo.com platforme za prijavu korupcije**, koju podržava UNDP, primljeno je 770 prijava javnosti, pokrenuto je 650 praćenja od strane institucija, objavljeno 1.149 članaka i emitovano devet TV emisija „Tužilac“ i 30 veb TV emisija.

© BIRN, 2021, A.Hyseni

© UNICEF, S. Karahoda, 2021

Ključni rezultati za Prioritetnu oblast 2 Socijalna inkluzija

Usklađivanje sa
COR

Usklađivanje sa
programom Vlade
Kosova

Usklađenost sa
poglavljima i
prioritetnim oblastima
EU integracija

Ishod 2:

Do 2025. godine, sve devojčice i dečaci, žene i muškarci, posebno najmarginalizovaniji, poboljšali su pristup i koriste pravednu, kvalitativnu, integrisanu socijalnu zaštitu, univerzalne zdravstvene usluge i kvalitetno obrazovanje

Zdravstvo

Jačanje zdravstvenih
ustanova

39. **Kapaciteti za testiranje na COVID-19 su poboljšani na regionalnom nivou** uz podršku SZO kroz donaciju dve PCR i dve mašine za ekstrakciju i **10.000 kompleta za testiranje** regionalnim laboratorijama u Gnjilanu i Prizrenu. Sa ukupno **170.000 kompleta za PCR testove** doniranih širom Kosova, UNKT je doprineo povećanju kapaciteta za **testiranje skoro 30 puta** u odnosu na početak krize (sa niske tačke od 500 početkom 2020. na preko 14.200 dnevnih testova u avgustu 2021).

40. **Vakcinacije protiv COVID-19** počele su 29. marta kada je prva serija vakcina isporučena preko ustanove COVAX, a premijer i nekoliko predstavnika UN-a javno su uzeli vakcinu kako bi ulili poverenje. Dana 15. maja, Akcioni plan za masovnu vakcinaciju razvijen uz podršku UN stupio je na snagu. Do kraja 2021. godine, **Kosovo je vakcinisalo 53,8 odsto kvalifikovanog stanovništva** sa dve doze, **oko 21 odsto putem vakcina koje je donirao mehanizam COVAX uz podršku UN.**
41. **Prištinska mrtvačnica je renovirana** uz podršku UNOPS-a, pružajući bezbedno radno okruženje za edicinsko osoblje u svetlu porasta slučajeva COVID-19

2021 Rezultati u borbi protiv COVID-19

32 centra za vakcinaciju podržana sa kapacitetom da vakcinišu **preko 22.600 ljudi dnevno**

739,620 doniranih vakcina preko COVAX-a

Kapacitet hladnog lanca je ojačan donacijom 16 hladnjača i 8 hladnjača u vidu vozila

10.000 ljudi u 16 sela imalo je koristi od mogućnosti Doma zdravlja Gračanica da prati pozitivne i sumnjive slučajeve

Prihvatanje vakcinacije među rizičnim grupama, onima sa oklevanjem vakcinacije i osobama sa smanjenom mobilnošću

Poruke o prevenciji i ublažavanju posledica su stigle do stotina hiljada kroz četvorjezične kampanje javnog servisa UN (štampa, radio, TV, onlajn)

5,498 marginalizovanih osoba vakcinisanih kroz UN kampanje na terenu.

UN doprinos: 782,696 ljudi je vakcinisano sa dve doze (53.8% kvalifikovanog stanovništva); 881,028 sa najmanje jednom dozom.

UN su doprinele: na celom Kosovu: kapaciteti za testiranje su povećani 30 puta; u regionima, ~250 osoba dnevno ima koristi od povećanih kapaciteta za testiranje

Podrška UNICEF-a pružena Kosovu tokom 2021. godine u vezi sa obezbeđivanjem vakcine protiv COVID-19 i uvođenjem vakcinacije dobila je posebno priznanje od strane kosovskog ministra zdravlja 2022.

42. Uz podršku SZO, Institut za javno zdravlje prikupio je podatke o faktorima rizika za nezarazne bolesti i **ojačao svoje kapacitete za razvoj strategija za prevenciju rizika, upravljanje zdravstvenom zaštitom, praćenje i nadzor.**
43. Kao rezultat Univerzalnog progresivnog programa kućnih poseta koji podržava UNICEF, kosovske institucije su se čvrsto obavezale na organizovanje prevoza i **finansiranje kućnih poseta u svim opštinama.**
44. Na osnovu zagovaranja UNFPA o kvalitetu nege u oblasti seksualnog reproduktivnog zdravlja, Ombudsperson Institucija Kosova je **pokrenula istragu o sistematskim kršenjima ljudskih prava u vezi sa zdravljem majki, planiranjem porodice i brigom o abortusu/posle abortusa.**

45. Tehnička podrška UNICEF-a u proširenju pokrivenosti vakcinacijom protiv COVID-19 doprinela je uspostavljanju **32 centra za vakcinaciju i mobilizaciji 270 timova za vakcinaciju** sa kapacitetom da isporuče preko 22.600 dnevnih doza, uključujući mobilne timove koji su obezbedili pristup vakcini za nevećinske zajednice i pokretljivost je smanjena.

Do kraja 2021. godine, Kosovo je vakcinisalo 53,8 odsto osoba starijih od 12 godina koje ispunjavaju uslove sa dve doze, oko 21 odsto putem vakcina koje je donirao mehanizam COVAX uz podršku UN.

Kampanja vakcinacije od vrata do vrata protiv COVID-19
©UNICEF, 2021

46. Plan vakcinacije na celom Kosovu protiv COVID-19 **izričito pominje ranjive grupe, uključujući tražioce azila i izbeglice**, obezbeđujući jednak pristup vakcinaciji. IOM i UNHCR zagovaraju i tehnička podrška doprineli su ovoj važnoj prekretnici.
47. **Prihvatanje vakcinacije protiv COVID-19** među onima koji su u opasnosti i oklevaju je ojačano kroz plan komunikacije, kreiranja potražnje i angažovanja koji je razvijen uz podršku UN i pilotiranje inovativnih alata za prikupljanje podataka za informisanje analize uvida u ponašanje koju je sastavio UNICEF-ov Komunikacioni centar. Institut za javno zdravlje, uz podršku SZO, osnovao **specijalizovanu jedinicu za uvide u ponašanje**, koja takođe sprovela studiju za podršku povećanju vakcinacije.
48. IOM je pomogao **tri porodične klinike u nevećinskim zajednicama** sa medicinskom opremom. Štaviše, **zdravstvena klinika** osnovana uz podršku IOM-a pružala je **primarnu zdravstvenu zaštitu migrantima** u Imigracionom centru za strance.
49. **Više od 400 migranata** upućeno je relevantnim institucijama kako bi se **pozabavili njihovim specifičnim potrebama vezanim za COVID-19** zahvaljujući višjejezičnoj informativnoj liniji IOM-a.

Oko milion komada LZO distribuiraju IOM, UNDP, UNICEF, UNOPS i SZO zdravstvenim vlastima, radnicima na prvoj liniji i uslugama, kao i ranjivim grupama.

Sanitacija i higijena IOM i UNICEF su obezbedili komplete za preko 95% škola (1.020 škola), 1.000 migranata i 70 stanovnika centara za azil

Preko **170.000 PCR testova** obezbedilo je komplete koje su zdravstvenim vlastima obezbedili UNOPS i SZO

50. **Univerzalni progresivni program kućnih poseta** dopreo je do **preko 15.000 dece i oko 2.500 trudnica** kroz kombinaciju ličnih poseta i tele-konsultacija. 7% posećene dece bilo je iz zajednica Roma, Aškalija i Egipćana. Prepoznatljivi logotipi korišćeni u preko 140 centara primarne zdravstvene zaštite pomogli su povećanju svesti javnosti.
51. Tokom Kosovske nedelje dojenja, **250 trudnica i novopečenih majki** dobilo je pakete podrške UNICEF-a. 13 medicinskih sestara je pružalo ulično zagovaranje u ciljanim opštinama. **400.000 ljudi** je **dosegnuto onlajn** putem kampanje društvenih medija širom Kosova

Podrška odgovoru na pandemiju kroz analizu:

- Brza procena socio-ekonomskog uticaja, UNDP, UNFPA, UN Women – treći krug, maj 2021

Skenerajte za više

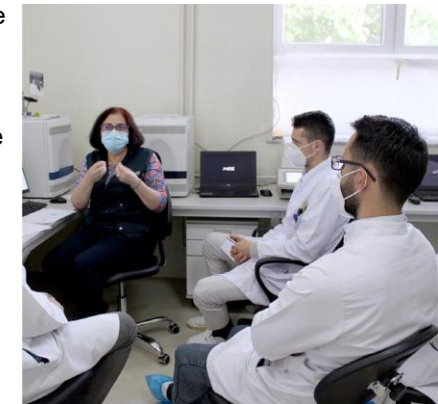
- Redovne ankete o percepciji kroz UNICEF-ovu platformu U-Report
- Izveštaj o digitalnom mapiranju o stopi napuštanja škole devojčica iz nevećinskih zajednica, UN Women
- Participatorna procena uticaja COVID-19 na ljude u pokretu, UNHCR, jun 2021
- Redovne informacije UNMIK/OHCHR-a o implikacijama krize na Kosovu na ljudska prava

52. Pružanje mobilnih ili daljinskih dijagnostičkih usluga **poštedelo je pacijente izloženosti unakrsnoj kontaminaciji** i obezbedilo **kontinuiran pristup medicinskom savetu** čak i u uslovima zaključavanja: SZO je uspostavila potpuno opremljenu mikrobiološku laboratoriju i nabavila **mobilni rendgenski aparat za bolnicu u Gračanici**, nudeći dijagnostičke usluge za 10.000 ljudi u 16 sela.
- SZO je uspostavila potpuno opremljenu mikrobiološku laboratoriju i nabavila **mobilni rendgenski aparat za bolnicu u Gračanici**, nudeći dijagnostičke usluge za 10.000 ljudi u 16 sela.
 - Vlasti su uz podršku SZO razmotrile poremećaj osnovnih zdravstvenih usluga i definisale mere za finansiranje zdravstva i pružanje usluga kako bi podržale njihovu postepenu obnovu.
 - Mobilne klinike uspostavljene uz podršku UNDP-a i UN Women nudile su usluge fokusirane na osobe sa ograničenim sposobnostima i starije osobe u Đakovici, Dragašu i Mališevu.
 - **452 porodice** iz ugroženih zajednica imale su koristi od podrške IOM-a kroz kritičnu medicinsku i kućnu medicinsku opremu.
53. **Kampanja vakcinacije** koju podržava UNICEF doprinela je sprečavanju sekundarne zdravstvene krize tako što je doprla do **5.877 dece** iz zajednica sa istorijski niskim stopama vakcinacije putem kampanje od vrata do vrata.
54. UNOPS je pomogao u **poboljšanju kvaliteta i proširenju kapaciteta u regionalnim bolnicama**, pokazujući svoje prednosti u korišćenju ubrzanih procedura nabavki za prevazilaženje nedostataka i kašnjenja u lancu snabdevanja, istovremeno obezbeđujući konkurentne cene na transparentne načine:
- Renoviranje za manje od četiri meseca **Klinike za radiologiju regionalne bolnice u Uroševcu**.
 - **Oprema za snimanje** (12 ultrazvuka, četiri mamografija, šest video bronhoskopa) isporučena u **osam regionalnih bolnica** širom Kosova, obezbeđujući rano otkrivanje simptoma i pravilan pregled, posebno za žene i trudnice.
 - Nadogradnja **jedinice intenzivne nege u regionalnoj bolnici Vučitrn** proširila je snabdevanje medicinskim gasom direktno na 47 kreveta.
55. **Četiri opštine** (Priština, Prizren, Mitrovica i Peć) nastavile su da pružaju **neprekidne usluge prevencije raka grlića materice** uz pomoć UNFPA, što je dovelo do toga da više opština sledi u 2022.
56. Članovi zajednica **Kosovskih Roma, Aškalija i Egipćana u Mitrovici** imali su koristi od ciljane podrške UNMIK/OHCHR-a usredsređene na ljudska prava da unaprede svoja prava na zdravlje, obrazovanje, čistu, zdravu i održivu životnu sredinu; i adekvatan životni standard usred pandemije, uključujući **bolje upravljanje otpadom** u Romskoj mahali.

57. Kritične onlajn platforme za podatke koje su postavili Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje 2020. održavane su uz podršku SZO, uključujući alat za prikupljanje podataka za vanredne situacije u javnom zdravlju i kontrolnu tablu za COVID-19.
58. UNICEF je obučio 204 profesionalca primarne zdravstvene zaštite o savetovanju o dojenju putem mobilne aplikacije.

Laboratorijska obuka
© WHO, 2021, B.Seljini

Obrazovanje

Osnažiti obrazovne institucije

59. UNICEF i SZO doprineli su da **osnovne i srednje škole budu bezbedne za lično učenje**, čime su svedene na minimum zatvaranja škola vezanih za COVID-19, uključujući kroz:
- Podrška ažuriranim Smernicama Ministarstva obrazovanja o bezbednom ponovnom otvaranju.
 - Obezbeđenje 1.556 kompleta za higijenu i zaštitu za 3.108 nastavnika.
 - Procena stanja vode, sanitacije i higijene u 100 škola.
60. Blizu **2.000 nastavnog osoblja** širom Kosova, uključujući i zajednice nealbanskog govornog područja, imalo je koristi od obuka SZO o mentalnom zdravlju, **poboljšavajući njihovo mentalno blagostanje**.
61. Opštinske obaveze da prošire mogućnosti za rano učenje nakon UNICEF-ovog zagovaranja rezultirale su uspostavljanjem **dva nova centra za rani razvoj dece u zajednici**, povećavajući ruralni kapacitet.
62. Podrška UNFPA dovela je do integracije **sveobuhvatnog seksualnog obrazovanja** u nastavne planove za **tri programa osnovnih studija i tri master programa**.

Pristup i kvalitet obrazovanja za one koji su najugroženiji

- 63 Ciljana obuka i IT oprema koju su isporučili UNICEF i UN Women omogućili su deci u riziku da iskoriste **prilike za učenje i sprečili napuštanje škole** tokom perioda kada su škole bile potpuno ili delimično onlajn:
- 948 dece sa smetnjama u razvoju je dobilo tablete ili laptopove
 - 190 dece je dobilo laptop računare i obuku u osnovnim IT i istraživačkim veštinama.
- 64 Devet opština je **unapredilo kvalitet obrazovanja za decu sa smetnjama u razvoju u osnovnim školama** kroz podršku UNICEF-a, što je uključivalo **angažovanje 40 asistenata nastavnika** i sveukupno je rezultiralo povećanom posvećenošću lokalnih vlasti da obezbede neophodna finansijska sredstva i resurse.
- 65 Ministarstvo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija, uz podršku UNKT-a, **poboljšalo je pristup mogućnostima ranog učenja**

Nakon zagovaranja UN-a i pilota UN-a, lokalne vlasti širom Kosova su se posvetile zapošljavanju asistenata u nastavi za decu sa smetnjama u razvoju, kao što je sedam asistenata nastavnika koji su sada na platnom spisku u opštini Gnjilane.

i razvoja za 405 dece (50-50 devojčica i dečaka), uključujući 20% srpske i 11% i zajednica Roma, Aškalijska i Egipćana.

- 66 **Platforma za digitalno mapiranje** koju je razvio UN Women i koja je dostupna vlastima pokazuje **faktore** koji utiču na **stopu napuštanja škole** među **mladim ženama i devojčkama iz zajednica Roma, Aškalijska i Egipćana** – omogućavajući vlastima da razviju adekvatne mere odgovora.

Gđa. Ardiana Kosumi
Asistent u nastavi,
Opština Gnjilane

Kada me je UNICEF prošle godine angažovao za asistenta u nastavi za decu sa smetnjama u razvoju, to je bio prvi put da je dečak o kome sam brinula dobio profesionalnu podršku u svom školovanju. Danas sam zaposlena u Opštini zajedno sa još šest asistenata u nastavi. Vidimo promene na delu, i nadam se da će mnogo više dece sa smetnjama u razvoju imati koristi od ciljane podrške koja će im pomoći da napreduju.

Razvoj u ranom detinjstvu (RRD)

67. Donošenje institucionalne politike postalo je bolje informisano kroz napore UNICEF-a za izgradnju kapaciteta **članova vladinog Savetodavnog odbora za rano obrazovanje**.
68. 16 centara za razvoj ranog razvoja u zajednici u osam

opština imalo je koristi od **izgradnje kapaciteta UNICEF-a za nastavnike i obrazovne materijale**.

69. 49 vaspitača je poboljšalo svoje kapacitete za **promovisanje roditeljskog angažmana** u ranom razvoju kroz UNICEF-ove obuke, omogućavajući im da izazovu rodne norme.

Digitalizacija obrazovnih usluga

70. Smetnje u školama su ublažene, a napor da se poboljša okvir za digitalno obrazovanje ubrzano su pokrenuti kroz niz inicijativa UNICEF-a, uključujući kreiranje **200.000 naloga** za platformu za **e-učenje** shkolat.org, obuku **2.000 nastavnika** za korišćenje platforme, povezivanje 13 škola na internet i obezbeđivanje laptopova i tableta za 305 nastavnika i 629 ugrožene dece i adolescenata. IOM je takođe opremio **12 škola** informatičkom opremom i projektorima.
71. Preko 1.200 aktivnosti stavljeno je na raspolaganje na **digitalnoj platformi za rani razvoj dece** koju podržava UNICEF, koja značajno povećava alate za fizički, kognitivni, jezički i socio-emocionalni razvoj dece. Oko **24.000 dece u 1.000 predškolskih** ustanova koristilo je platformu. **147 vaspitača** je uz

podršku UNICEF-a **ojačalo svoje veštine učenja na daljinu za rano obrazovanje**.

72. Niz digitalnih informativnih materijala koje podržava UNICEF

8,458
video
zapisa
učenja
je
razvio
MONTI

4 video
tutorijala
za
nastavnike
i
učenike

2.000
nastavnika
prošlo je
kroz obuku
za IT veštine

doprinese je podizanju **svesti o važnosti dobre ishrane** među osnovnim i nižim srednjim školama.

73. Novi **strateški plan za obrazovanje** pojačao je napore da se obezbedi kvalitetno obrazovanje za sve kroz snažniji fokus na **digitalizaciju predobrazovanja**, što je UNICEF direktno podržao savetujući institucije o tome kako da spoje učenje i digitalne alate.

Socijalna zaštita

Zaštita dece

74. Kancelarija za dobro upravljanje, uz podršku UNICEF-a, usaglasila je 10 vladinih instrukcija, unapređujući pravni okvir za **uspostavljanje mehanizama koordinacije zaštite dece**.
75. **Svrtni centar** u Prištini koji pruža **deci u ugroženim situacijama** integrisane psihosocijalne, obrazovne i savetodavne usluge bio je u mogućnosti da proširi svoje usluge na mreži i pružanje van prostorija uz podršku UNMIK-a/OHCHR-a, omogućavajući stalnu pomoć tokom pandemije.
76. Institucionalna sposobnost Kosova da zaštiti decu od dečijeg rada je značajno ojačana uz podršku MOR-a, uključujući i:
- Nadogradnju **baze podataka za slučajeve dečijeg rada** Ministarstva finansija, rada i transfera, koja sada omogućava digitalnu obradu, izveštavanje prema standardizovanim indikatorima i interoperabilnost sa drugim bazama podataka, kao i **sistema ranog upozoravanja** drugih institucija za izveštavanje u realnom vremenu o broju pogođenih deca, jačanje baze dokaza za tačne političke odgovore.
 - Donošenje **Standardnih operativnih procedura** za istragu i krivično gonjenje slučajeva dečijeg rada od strane Ministarstva finansija, rada i transfera.
 - **Izgradnja kapaciteta 300 zvaničnika i 381 nastavnika** za identifikaciju, prijavljivanje i upravljanje slučajevima dečijeg rada.

Kontinuitet usluga za stanovništvo

77. **Grupa za koordinaciju donatora u zdravstvu**, kojom su predsedavali koordinatori za razvoj i Svetska banka, nastavila je da igra ključnu ulogu u kanalsanju razvojne pomoći Ministarstvu zdravlja za borbu protiv pandemije za dobrobit ljudi.
78. 40 centara za socijalni rad i rezidencijalnih centara nabavljeno je osnovnom higijenskom opremom od UNDP-a, što je doprinelo **kontinuitetu pružanja usluga** uz poštovanje zdravstvenih i bezbednosnih mera.

79. **3.253 porodice** je dobilo hitne pakete sa hranom i drugim proizvodima uz podršku IOM-a, kako bi se odgovorilo na **hitne potrebe sigurnosti hrane** izazvane pandemijom.

80. UNKT i UNMIK su zajednički promovisali procene zasnovane na **podacima kako bi informisale opštinske mere** oporavka od COVID-19 u svih 38 opština.

Osigurati proverene informacije

81. UNKT je nastavio da blisko saraduje sa UNMIK-om na prevođenju verifikovanih **informativnih materijala o COVID-19** za sve zajednice na Kosovu.
82. **Višejezične kampanje podizanja javne svesti** sprovedene su sa kosovskim institucijama. Društveni mediji, instalacije na otvorenom i saopštenja za javne usluge promovisali su poštovanje mera uzbijanja /prevencije, sa oko 1,5+ miliona doseg.

©UNFPA, 2021

Kampanje za podizanje svesti o COVID-19 širom Kosova

©UNDCO, 2021, A. Llapashitica

Domet prevencije COVID-19 i informativnih kampanja se sprovode uz podršku UNICEF-a i UNFPA, kao i UNDCO-a:

5 miliona kroz #ForTheSakeOf 1.5

Ključni rezultati za Prioritetnu oblast 3

Otporan, održiv, inkluzivni ekonomski rast

Usklađivanje sa
COR

Usklađenost sa
programom
Vlade Kosova

Usklađenost sa EU
poglavljima za integ.
i prioritetne oblasti

Outcome 3:

Do 2025. godine, žene i muškarci na Kosovu, mladi i ugrožene grupe, imaju povećan pristup pristojnom radu i imaju koristi od održivog i inkluzivnog ekonomskog razvoja koji je otporniji na uticaje klimatskih promena, katastrofa i vanrednih situacija

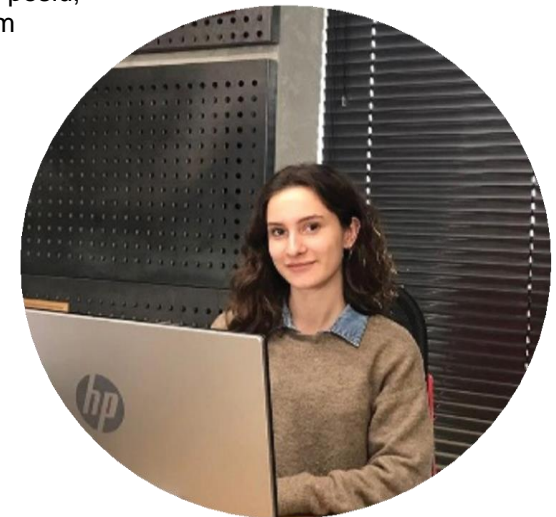
Ekonomski oporavak i podrška

83. Poseban fokus je bio na implementaciji inicijativa za ublažavanje ekonomskog uticaja pandemije, u skladu sa paralelnim naporima da se podrže zelena radna mesta:
- 8.290 porodica imalo je koristi od pomoći u novcu i u naturi pruženoj kroz šemu vaučera za hranu i higijenske proizvode, a 2.100 porodica je imalo koristi od subvencionisanih komunalnih troškova kroz UNPD

podršku, obezbeđivanje pristupa osnovnim dobrima i uslugama protiv rasta cena. Preko 30.000 pojedinaca iz nevećinskih zajednica bilo je u stanju da se bolje odupre uticaju pandemije, bilo kao rezultat povećanog porodičnog prihoda ili poboljšanog pristupa javnim uslugama koje je dobio od IOM-a.

- 59 porodica dobilo je pomoć IOM-a za povratak ili reintegraciju u vidu naknade za rekonstrukciju, obuke, poslovne ili obrazovne podrške ili pristupa socijalnim uslugama.
- 84. Sa pandemijom koja skreće pažnju na potrebu za otpornijim tržištem rada, UNKT je pojačao svoje napore da podrži kvalitetne mogućnosti zapošljavanja i obezbedi efikasnu podršku za zapošljavanje i nezaposlenost.
- MOR je podržala dizajn prvog kosovskog plana implementacije pojačane garancije za mlade, koji nastoji da osigura da svi mladi ljudi mlađi od 30 godina dobiju kvalitetnu ponudu za zaposlenje, nastavak obrazovanja, šegrtovanje ili pripravništvo u periodu od četiri meseca nakon završetka obrazovanja ili nezaposlenost.
- Program UNDP-a za aktivna tržišta rada doneo je koristi za **510 registrovanih tražitelja posla** (58% žena, 13% iz nevećinskih zajednica) kroz obuku na poslu, subvencije plata i program samozapošljavanja.
- 1.036 mladih ljudi** imalo je koristi od **plaćenog stažiranja** od tri do šest meseci u nizu sektora i biznisa i **mentorstva** što je omogućilo da se premesti prelazak sa škole na posao, kako kroz platformu Kosovo Generation Unlimited, koju podržava UNICEF, tako i kroz saradnju UNDP-a sa MICS. Ukupno je najmanje 290 mladih (28%) **zadržalo zaposlenje**.
- Kroz program Techstitution koji podržava UNICEF, **541 mlada osoba** je prošla **obuku o IKT veštinama**.
- 510 registrovanih tražitelja posla** (58% žena i 13% iz nevećinskih zajednica) imalo je koristi od aktivnih mjera rada koje podržava UNDP, uključujući **obuku na radnom mestu** i subvencije za plate.
- Podršku granta IOM-a koristilo je **149 poslovnih ideja**, usmerenih na žene, mlade i marginalizovane grupe.

GenU Intern
©UNICEF 2021

Ekonomski oporavak i podrška

85. UNKT je nastavio da promoviše i podržava napore Kosova ka pouzdanijoj, čistijoj energiji i poboljšanom zdravlju i blagostanju stanovništva:

86. UN-Habitat je uspostavio platformu **za lokalne klimatske akcije**, okupljajući 28 lokalnih lidera i kosovsko civilno društvo kako bi postavili zajednički dnevni red i inicijative koje vode zajednica.

- Četiri pilot intervencije u Prizrenu uz podršku UNDP-a promovisale su **cirkularnu ekonomiju i zeleni rast** kroz bolje korišćenje postojećih resursa, koristeći društvene platforme.
- Uz pomoć UNDP-a uspostavljen je **Savet za klimatske promene**.
- Tri dijaloga javnog i **privatnog sektora** o održivom turizmu i zelenom rastu organizovana su uz podršku UNDP-a, postavljajući put za povećanje udela obnovljive energije u privatnim kompanijama i podsticanje

modela rasta pogodnih za klimu. 24 studenta, uključujući 13 žena, prošlo je opsežnu obuku i mentorstvo za razvoj inovativnih **poslovnih ideja za Ekoturizam**, a 17 mikro, malih i srednjih preduzeća (od kojih pet vode žene) dobilo je veštine kako da se oporave od pandemije na zelen način.

- FAO je podržao stvaranje jače osnove za **zaštitu i održivo korišćenje šuma na Kosovu** kroz novu Strategiju sektora šumarstva 2022-2030 osmišljenu na participativan način i odobrenu od strane Vlade u decembru 2021. i podršku administrativnim uputstvima i uredbama o drvetu zakonitosti i planiranja i korišćenja šuma. Ukupno **34 zvaničnika i 10 novinara** su imali koristi od obuke **FAO-a o nelegalnoj seči**, povećanju saradnje između službenika za sprovođenje zakona i transparentnom izveštavanju o pitanjima od javnog značaja.

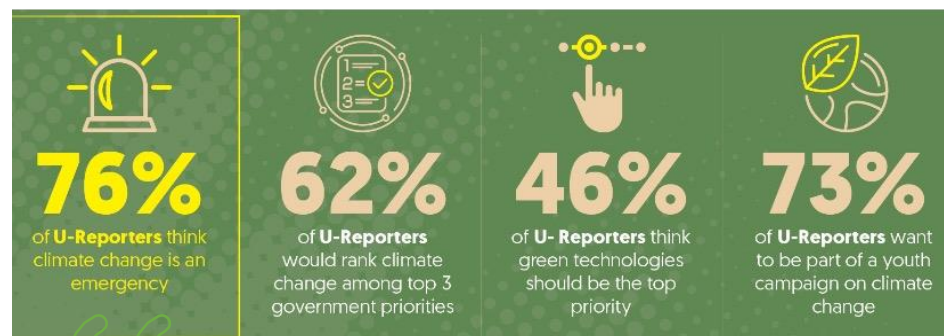

Solar Panels at Municipal Administrative Building in Prizren ©UNDP 2021, T. Lalosh

87. Višestruke kampanje javnog zagovaranja i akcionih kampanja doprinele su održivom urbanom razvoju, zaštitu životne sredine i ubrzanom klimatskom delovanju na svim nivoima društva:

- Globalna kampanja UNDP-a „Ne biraj izumiranje“ naišla je na odjek širom Kosova uz pomoć „Frenkija dinosaurus“ na javnim koncertima, kampanjama i instalacijama.

- Prvi izazov **zbog rasipanja hrane** koji je organizovao UNDP podigao je svest o gubitku hrane i otpadu kao glavnim zagađivačima životne sredine.
- Dan majke Zemlje 22. aprila obeležen je sedmicom aktivnosti različitih članova UNKT-a, uključujući **podizanje urbane bašte**, događaj **modne revolucije** ili **sadnju sadnica** od strane povratničkih zajednica u Plemetini (Obilić).

Klimatske promene su složen globalni izazov koji ugrožava opstanak naše planete – a sa njom i naše postojanje. Ovako složeni rizici zahtevaju sistemski pristup i zajedničku viziju. Lokalni klimatski akcioni forum (LoCAF) koji podržava UN-Habitat pruža prostor za podsticanje znanja, liderstvo za promene i klimatske inovacije. Mi osnažujemo naše članove da sprovedu akcije za sistemski rešenja i, čineći to, da izgrade bezbedno, održivo i otpornija budućnost

Gđa. Indira Kartalozzi
Osnivač SLK- Liderstvo za Održivi Razvoj Kosova, i predsedavajuća Lokalnog saveta za akcije o klimatskim promenama-LOCAF

Naglašeno: UNKT #KosovoClimateAction

- Krovna kampanja pokrenuta u septembru 2021. u partnerstvu sa Italijom i UK (ko-sponzori COP26)

Najbitnije

- Izgraditi javni diskurs oko klimatskih akcija na Kosovu mobilizacijom medija, filma i umetničke industrije da pojača glasove aktivista
- Ohrabrene konkretne aktivnosti kroz dobrovoljno angažovanj
- Pružiti platformu da se čuje glas mladih o klimatskim akcijama (780 mladih ljudi anketiranih putem „U-izveštaja“)
- Naredne inicijative su organizovali klimatski lideri angažovani u kampanji, uključujući festival filma o klimi, redovne razgovore o klimi i članke na blogu na kosovskom radiju i u štampi

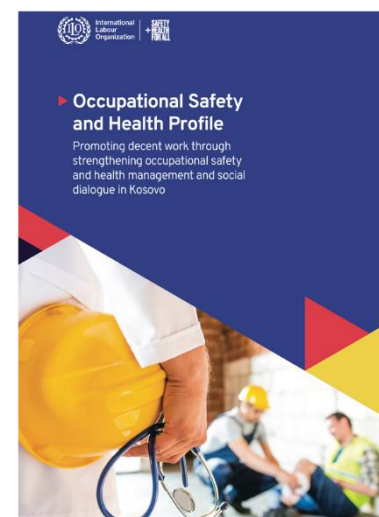
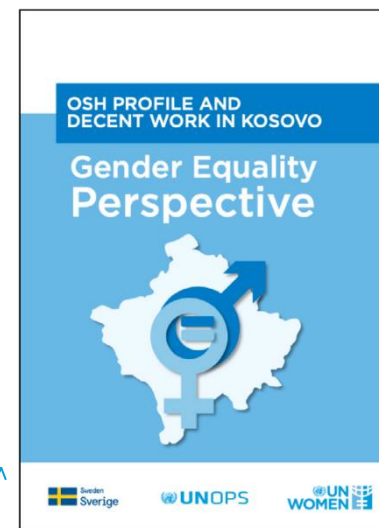
Saznajte više na društvenim mrežama koristeći #KosovoClimateAction

Tržište rada i zapošljavanje

Prava i bezbednost radnika

88. UNKT je uspešno udružio snage na jačanju upravljanja bezbednošću i zdravljem na radu u cilju promovisanja dostojanstvenog rada za sve:
- Nova uredba o proceni **rizika na radnom mestu** usvojena je u aprilu uz podršku UN Women, jačajući regulatorni okvir o bezbednosnim i zdravstvenim merama, uključujući za žene.
 - UNOPS i UN Women zajednički su podržali uspostavljanje k **digitalne biblioteke na Pitanja bezbednosti i zdravlja na radu** u okviru Ministarstva finansija, pružajući informacije o zakonodavstvu, politikama i standardima kao glavni resurs za poslodavce i zaposlene.
 - MOR i UN Women analize sektora pružile su **korisnu analizu nedostataka i preporuke** o tome kako uskladiti kosovsko zakonodavstvo sa međunarodnim standardima i najboljom praksom.
 - **Višegodišnja strategija i plan obuke** Inspektorata rada za 2021–2024. pripremljeni uz tehničku podršku MOR-a, kroz zagovaranje UN Women, takođe je integrisao **rodno osetljive radne standarde** u osnovne i napredne module obuke o bezbednosti i zdravlju na radu.

Ključni rezultati za Prioritetnu oblast 4 Socijalna kohezija

Usklađivanje sa COR

Usklađivanje sa programom Kosovske vlade

Usklađivanje sa EU Poglavljem o integr. i priorit. oblastima

Ishod 4:

Do 2025. godine, sve zajednice na Kosovu, ravnopravno će imati koristi od inkluzivnog angažovanja i veće društvene kohezije

89. UNKT je doprineo obezbeđivanju većeg stepena poverenja među etničkim grupama, kao i između stanovništva i institucija, fokusirajući se na angažovanje i osnaživanje isključenih i ranjivih grupa kao nosilaca promena u unapređenju poverenja i društvene kohezije sa javnim institucijama i vlastima. Poverenje među zajednicama je ojačano

kroz zaštitu, očuvanje i promociju **kulturnog nasleđa**, što je na kraju dovelo do društvene kohezije. UNKT je takođe uložio značajne napore da katalizira angažovanje i učešće mladih, u cilju jačanja izgradnje poverenja i otpornosti među zajednicama i smanjenja uticaja predrasuda.

Dvojezičnost

90. Po prvi put, Filološki fakultet Univerziteta u Prištini uključio je albanski i srpski kao zvanične jezike u uredbu o **Jezičkom centru**

uz podršku IOM-a, označavajući važnu prekretnicu ka promovisanju višejezičnosti i društvene kohezije u obrazovanju na Kosovu.

91. Uz pomoć IOM-a, Univerzitet u Prištini je ponovo akreditovao **program studiranja Balkanistike** za naredne tri godine, upisavši 40 studenata na prvu godinu.

92. **65.983 osobe** imalo je koristi od pristupa sadržaju za učenje na službenim jezicima Kosova preko onlajn **platforme za učenje jezika VocUp** koju je uspostavio UNMIK/OHCHR u saradnji sa IOM. Od toga je preko **1.500 ljudi (60% žena)** dobilo **sertifikate na albanskom i srpskom jeziku**.

Reintegracija zajednica

93. **Dva lokalna centra za** domaće zajednice i povratnike a četiri **komunalna prostora** su renovirana/izgrađena uz podršku IOM-a, olakšavajući integraciju i promovišući razmenu i dijalog sa domaćim zajednicama.

94. UNDP je podržao reintegraciju na tržište rada za 144 osobe vraćene iz Zapadne Evrope.

Studiranje albanskog i srpskog jezika sa diplomom će nam omogućiti da postanemo potpuno sigurni u angažovanje na nizu složenih tema na oba jezika. Planiramo da iskoristimo ono što naučimo tokom studija kako bismo imali bolje izgleda za posao i služili zajednicama poput Kamenice, gde stanovnici govore albanski i srpski jezik jedni pored drugih.

Bojan Stamenković i Teuta Kastrati student osnovnih studija Balkanistike, Univerzitet u Prištini

95. **Resursni centar za nestala lica**, uz posvećenu podršku UNDP-a, odobrio je strategiju i radio na depolitizaciji procesa za nestale osobe. Fond za humanitarno pravo je nastavio da redovno prati i analizira sva suđenja u vezi sa sukobom.

322 mladih ljudi (48% žena) povećalo je svoju **svest o lažnim vestima** ili veštinama **kritičkog razmišljanja** kroz IOM radionice.

98. Nevećinska medijska platforma KoSSev, uz podršku IOM-a, obučila je

Recalling the Fate of Missing Persons in Kosovo.
©UNDCO, Sh. Camilli, 2021

96. **130 ljudi** (iz nevećinskih zajednica i 50% žena) je učestvovalo u zajedničkim poslovnim idejama u okviru IOM-podržane **Tech Heroes inicijative**, koja im omogućila da dizajniraju tehnološka rešenja za zajedničko unapređenje lokalnih zajednica.

lokalne medijske platforme nevećinskih zajednica o suzbijanju pristrasnosti u izveštavanju. Preko **500 novinskih članaka** emitovanih u mejnstrim medijima u Srbiji i na Kosovu doprinelo je povećanju poverenja zajednice kroz uravnoteženije izveštavanje.

97. 70 predstavnika medija (60% žena i mladih devojaka) imalo je koristi od inicijativa UN Women za izgradnju kapaciteta, da aktivnije promovišu tekuće inicijative i obezbede rodno osetljivo izveštavanje o izgradnji mira u kosovskim medijima i jaču integraciju agende Žene, mir i bezbednost.

99. IOM-ovo takmičenje **Tech Heroes** koje sprovodi jCoders Academy okupilo je **130 učesnika iz različitih zajednica** (50% žena i 50% iz nevećinskih zajednica) kako bi zajednički dizajnirali tehnološka rešenja za dobrobit društva. U poređenju sa 38% normalne populacije, na kraju programa Tech Hero, 68%

učesnika da bi bilo spremno da deli stan sa pripadnicima drugih etničkih grupa.

100. Događaj na visokom nivou UNHCR-a o reintegraciji zajednice rezultirao je izvještajem o **održivosti i izazovima reintegracije povratnika i raseljenih lica**. Izveštaj je utvrdio da samo pet opština ima (nebudžetski) plan o povratku raseljenih lica i trajna rešenja.

101. Oko 240 dece iz **zajednica u romskoj** mahali redovno je pohađalo školu uz podršku i zalaganje UNICEF-a.

102. **32 stanovnika Romske Mahale** su uz pomoć UNICEF-a uspeali da pribave neophodna dokumenta (materijal rođenja, lične karte), povećavajući poverenje zajednice i poverenje u institucije za pružanje usluga.

103. Pet **opština** (Peć, Priština, južna Mitrovica, Đakovica, KosovoPolje) povećalo je svoje kapacitete za **identifikaciju i ublažavanje rizika** i uticaja **ranih brakova** i smanjenje napuštanja školovanja mladih devojaka, posebno među Romima, Aškalijama i Egipćanima, uz podršku UN Women.

©UNICEF, S.Karahoda, 2021

Oснаživanje mladih

104. Kroz **kamp pričanja priča i aktivnosti u biblioteci** koje podržava UNMIK/OHCHR, oko 200 mladih ljudi iz različitih zajednica naučilo je o svojim ljudskim pravima, sa posebnim fokusom na ekonomska i socijalna prava tokom pandemije COVID-19.
105. 56.000 dometa kampanje društvenih medija za obrazovanje o ljudskim pravima koju podržava UNMIK/OHCHR koja cilja mlade ljude.
106. UNFPA je razvio **priručnik za omladinske trenere i edukatore**, koji ima za cilj da opremi omladinske lidere neophodnim alatima i preporukama za rešavanje pitanja rodno zasnovanog nasilja, govora mržnje i diskriminacije, ciljajući na najugroženije i teško dostupne mlade i fokusirajući se na uloga dijaloga i neformalnog obrazovanja.
107. **Preduzetnički centar Green Hub** osnovan na Univerzitetu u Prištini uz podršku UNDP-a u partnerstvu sa Venture UP služio je kao inkubator i most između obrazovanja i tržišta rada u oblasti održivosti životne sredine.

Zaštita kulturnog nasleđa

108. Devet nevladinih organizacija (od kojih pet predvođene ženama) imalo je koristi od aktivnosti UNDP-a na izgradnji kapaciteta za promociju nematerijalnog kulturnog nasleđa kroz izgradnju veština i podizanje svesti, čime su ojačali njihove kapacitete da okupe žene i mlade iz različitih zajednica, kao nosioci promena u promovisanje dijaloga među zajednicama i veće prihvatanje među zajednicama. Ukupno je
109. bilo angažovano 270 učesnika **14 učenika** naučilo je da dokumentuje, čuva, oživljava i tumači kulturno nasleđe u **kampu za restauraciju** u Sahat Kuli u Prištini koji podržava UNDP. Više od 70 učesnika (90% žena, 50% nevećinskih zajednica) imalo je koristi od obuke o nematerijalnom kulturnom nasleđu do izrade rukotvorina, promocije, brendiranja i mogućnosti prodaje.

Izveštaj o rezultatima 2021

Ključni rezultati za unakrsnu Prioritetnu oblast 5 Povećana rodna ravnopravnost i

i učešće, osnaživanje i građansko angažovanje nosilaca prava

Usklađivanje sa
COR

Usklađivanje sa
programom
Vlade Kosova

Usklađivanje sa EU
poglavljima za integr.
i prioritetne oblasti

Ishod 5:

Do 2025. godine, sve žene i muškarci na Kosovu, posebno mladi ljudi, ugrožene grupe i raseljena lica, sve više postižu rodnu ravnopravnost, traže svoja prava i ispunjavaju građanske odgovornosti

110. UNKT je nastavio da se zalaže za zajednički prosperitet i bolji kvalitet života za sve na Kosovu i radio je na poboljšanju politika zasnovanih na dokazima i desnog centra, i angažovanja onih koji su zaostali, uključujući i kroz inovativna partnerstva. UNKT je takođe uložio značajne napore da katalizuje angažovanje i učešće mladih,

u cilju jačanja društvene kohezije i otpornosti i smanjenja uticaja predrasuda. Mnoge sprovedene aktivnosti doprinijele su rješavanju pitanja rodno zasnovanog nasilja, što je kulminiralo usvajanjem prve strategije protiv nasilja u porodici u skladu sa Istanbulskom konvencijom.

Borba protiv rodno zasnovanog nasilja i podrška
osnaživanju žena i rodnoj ravnopravnosti

111. Očekuje se da će nova **Strategija o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama**, u skladu sa Istanbulskom konvencijom, izrađena 2021. uz tehničku podršku UN Women i doprinos drugih članica UNKTA, a koju je Vlada odobrila u januaru 2022., unaprediti poboljšanja u prevenciji, zaštiti i pružanje usluga ženama koje su preživjele.
112. Analiza situacije UNFPA i mapiranje dostupnih usluga i **programa za počinioc**e nasilja u porodici postavili su pilot-mapu za savetodavne usluge za počinioc
113. Na centralnom nivou, da bi promovisale integraciju **rodno odgovornog budžeta** u ključne zakone, planiranje budžeta i raspodelu, UN Women je podržala razvoj novog zakona o upravljanju javnim finansijama preko Agencije za rodnu ravnopravnost.
114. Kosovska policija, uz podršku UN Women, pokrenula je **Priručnik o rodno odgovornim policijskim službama za žene i devojke koje su izložene nasilju**, koji se bavio prazninama i izazovima u sprovođenju odgovora na slučajeve nasilja u porodici.

Principi UN za osnaživanje žena predstavljaju važnu posvećenost Meridijana da promoviše rodnu ravnopravnost u našim prodavnicama i preduzećima. Zaposlenicama signaliziramo da ih cenimo, da cenimo njihov rad i da nećemo tolerisati bilo kakvu vrstu seksualnog uznemiravanja prema njima. Uvereni smo da će ulaganje u žene i žensko liderstvo učiniti da budemo bolji posao svuda. To je vin-vin situacija.

G. Agon Gashi
Izvršni direktor, Meridian
Corporation

115. UN Women aktivno promoviše posvećenost kosovskih preduzeća Agendi 2030 i SDG 5 kroz principe osnaživanja žena Ujedinjenih nacija. U decembru, jedna od najvećih kosovskih maloprodajnih korporacija objavila je na **visokom nivou da podržava principe osnaživanja žena**, pridruživši se zajednici od 5.000 preduzeća širom sveta.
116. UNDP je promovisao učešće ženskih nevladinih organizacija u sprovođenju aktivnosti koje se odnose na reciklažu, ekoturizam pod okriljem intervencija u slivu reke Drin finansiranih od strane Global Environment Facility, gde žene predstavljaju 30% članica Drin Core Group i približno 60% članica Stručne radne grupe Drin Core Group.
117. UNDP je pružio finansijsku podršku za **17 žena u biznisu**

- (žene koje su preživele NP/RZN, žene iz zajednica Roma, Aškalija, Egipćana, žene sa sela i žene sa invaliditetom) da razviju nove veštine ili mogućnosti za posao, ostvare prihod i diversifikuju postojeće poslovanje.
118. Kako bi se suprotstavile neproporcionalnom uticaju koji je COVID-19 imao na preduzeća koja vode žene, UN Women je podržala **25 žena** iz osetljivih grupa kroz **preduzetničku obuku** i grantove za pokretanje sopstvenog biznisa.
119. UNMIK/OHCHR je kroz ciljane aktivnosti omogućio socijalnu i ekonomsku reintegraciju i rehabilitaciju preživjelih CRSV-a kroz pružanje informacija, pravne pomoći i programiranje ekonomskog osnaživanja.

UNFPA, 2021
V. Bucolli/A. Palaziti

Arbër Matoshi— povodom UNFPA-ovog festivala Dana očeva koji prikazuje ulogu očeva u savremenom roditeljstvu

Ja sam posvećen otac koji snažno veruje u jednako i zajedničko roditeljstvo. Tate poput mene na Kosovu uvek osećaju da smo manjina i da preovladava tradicionalni način, ali ovaj festival je slavio naš način roditeljstva i ja sam se osećao ponosno i ohrabreno.

Podaci za poboljšana prava

120. Po prvi put, Kosovska agencija za statistiku počela je da **prikuplja i konsoliduje podatke** vremenske serije iz podataka iz vitalne registracije rođenih i umrlih uz podršku UNFPA i UNICEF-a, u skladu sa preporukama Međuagencijske grupe UN za procenu smrtnosti dece. Ovo predstavlja važan korak napred u unapređenju **kreiranja politike zasnovane na dokazima**.
121. Uz podršku UNKT-a, Ministarstvo zdravlja je objedinilo i **digitaliziralo podatke o imunizaciji** u okviru novorazvijenog zdravstvenog informacionog sistema.
122. UNICEF je podržao Kancelariju za dobro upravljanje i Kosovsku agenciju za statistiku da započnu vežbu mapiranja podataka u vezi sa decom kako bi se informisao o razvoju **kosovske baze podataka za praćenje i izveštavanje o pravima deteta**.

Građansko angažovanje

123. UNDP-ova **Procena digitalne spremnosti** uspostavila je platformu za dijalog sa ključnim akterima iz institucija, privatnog sektora, akademske zajednice i civilnog društva, sa ciljem da se ubrza tranzicija ka digitalnoj ekonomiji, digitalnoj inkluziji i

„Svaka žena koja zaista želi da radi, sa odgovarajućom opremom, može da postigne bilo šta. Zahvaljujući opremi iz UN sada smo u mogućnosti da proizvodimo više pšenice i hrane za stoku, bez pozajmljivanja opreme od naših suseda.“

Fakete i Luljeta Rexhepi, farmeri iz Raškoca (Đakovica)

transformaciji zasnovanoj na podacima. Platforma je istražila prioritete za dalji napredak, uključujući povećanje e-usluga, izgradnju poverenja javnosti u onlajn platforme, uključivanje žena u digitalno poslovanje i unapređenje razvoja digitalnih veština.

124. Pokazujući svoju **ojačanu sposobnost praćenja i izveštavanja o ključnim pitanjima ljudskih prava** zahvaljujući podršci UNMIK/OHCHR, u izgradnji kapaciteta, 34 nevladine organizacije za ljudska prava zajedno su napravile drugi zajednički godišnji izveštaj o stanju ljudskih prava na Kosovu, dajući konkretne preporuke Kosovu institucije.
125. Hiljade mladih ljudi dobilo je znanje i veštine zastupanja kako bi odgovorilo na svoje potrebe i prava, kao i na pitanja svojih zajednica.
- a. **Do 6.785 adolescenata i mladih** je obuhvaćeno i povezano kroz različite UNICEF-ove programe usmerene na razvoj veština.
 - b. **1.027** adolescenata i mladih završilo je program razvoja veština za **rešavanje problema i kritičko razmišljanje**.
 - c. **600 srednjoškolaca** učestvovalo je u programima razvoja veština, uključujući i digitalne formate.
 - d. **169 nastavnika** ojačalo je svoje kapacitete za podršku životnim i radnim veštinama adolescenata u školama.

2.2. Podrška partnerstvima i finansiranju Agende 2030

126. UNKT je zadržao i proširio svoja partnerstva 2021. kako bi poboljšao sinergiju u prevazilaženju višeslojnih uticaja pandemije i unapredio implementaciju Agende 2030. Resursi su mobilisani kroz sistem UN, međunarodne finansijske institucije, bilateralne i multilateralne donatore, kao i kroz podelu troškova sa kosovskim institucijama.

127. Uspesna partnerstva započeta 2020. radi obezbeđivanja ranog oporavka nastavljena su i 2021. godine, kao što je zajednički projekat COVID-19 u sektoru zdravstva i obrazovanja koji finansira Ujedinjeno Kraljevstvo i kanalise se kroz UN-ov Fond za odgovor i oporavak od COVID-19.

128. Kao aktivni partner **Kancelarije za strateško planiranje premijera**, UNKT je podržao napore vlade u pravcu Agende 2030, dajući savete o usklađivanju NDS-a 2030 sa COR-ima i pokazateljima COR-a, preko stubova ekonomskog rasta, vladavine prava i upravljanja, ljudskog kapitala i jednakost, i održivo okruženje.

129. UNKT je sproveo analizu kako bi identifikovao i oslobodio resurse potrebne za rezultate Okvira saradnje i ubrzao investicije u skladu sa ciljevima održivog razvoja. Rezultirajuća strategija **UNKT-a za mobilizaciju resursa i partnerstvo** će poslužiti za SDG-a

unapređenje agende finansiranja na Kosovu.

130. Podrška UN Women pomogla je da se unaprede **rodno odgovorne prakse budžetiranja** kroz rigoroznije procene i analitičke okvire kako bi se razdvojio rodno specifičan uticaj. Uvedena je Procena uticaja na rodnu ravnopravnost, a UN Women su blisko saradivale sa vladinim ministarstvima i institucijama kako bi se obezbedilo sistematsko uvođenje rodno odgovornih budžetskih praksi na svim nivoima. Kao rezultat toga, vladin paket za ekonomski oporavak koji je objavljen u junu 2021. uključivao je **tri posebne mere** za pomoć pri **ekonomskom oporavku žena**, podršku samohranim majkama, trudnicama i nezaposlenim ženama.

131. Anagažovanje privatnog sektora bilo je u središtu napora UN u 2021. Nekoliko partnerstava je nastavljeno i prošireno. **UNICEF i Microsoft** nastavili su svoje globalno partnerstvo za „**Platformu za učenje**“, kako bi pomogli deci i mladima da pristupe kvalitetnom sadržaju za učenje kod kuće. Sa drugom kohortom **K-Gen U**, UNICEF je proširio svoja partnerstva na 146 javnih i privatnih subjekata koji podržavaju osnaživanje mladih ljudi.

132. Postojeća partnerstva sa **Privrednom komorom Kosova** pomogla su da se privatni sektor uključi u odgovor na COVID-19. **Onlajn platforma** Nova realnost uspostavljena 2020. godine u saradnji između UNKT-a, Privredne komore, Civikos-a i drugih OCD u cilju podizanja svesti o preventivnim merama, nastavljena je i 2021. godine. Platforma se uspostavila kao forum za buduće angažovanje zainteresovanih strana na niz tema vezanih za implementaciju Ciljeva održivog razvoja.

Skeniraj za više

133. U partnerstvu sa **Mrežom za korporativnu društvenu odgovornost (CSR)**, UNKT je pokrenuo razgovore sa poslovnim zajednicom Kosova o važnosti unapređenja društvenih ciljeva i usklađivanja poslovnih strategija i operacija sa univerzalnim principima o ljudskim pravima, radu, životnoj sredini i borbi protiv korupcije. Naponi su bili fokusirani na to kako bi privatni sektor mogao da operacionalizuje deset principa koje promovise „Globalni dogovor UN“, najveća svetska inicijativa za korporativnu održivost. Neke kompanije su pokazale entuzijazam u primeni Globalnog dogovora. Za inovaciju i viziju koju su pokazali u ovoj oblasti, ProCredit Bank Kosovo je dobila nagradu za društveno odgovorno poslovanje 2021,

put za druge partnere u finansijskom sektoru. UNKT će shodno tome nastaviti svoje partnerstvo koje se sve više širi sa **Udruženjem banaka Kosova** i drugim udruženjima poslovne zajednice.

134. Inicijative koje se fokusiraju na vezu između tehnologije, podataka i održivosti omogućile su da se iskoristi moć angažovanja privatnog sektora sa rešenjima zasnovanim na podacima. UNKT je pojačao napore u oblastima **održivih**

prehrambenih sistema i upravljanja otpadom.

Izazivajući kompanije da preispitaju status quo i razmotre alternative, kosovski akteri u gastronomskom, poljoprivrednom i proizvodnom sektoru bili su izazvani da razmišljaju o održivijim načinima poslovanja. 135. UNKT je takođe ostao aktivno uključen u unapređenje agende za **žene, mir i bezbednost**. Regionalni ženski lobi za jugoistočnu Evropu koji podržava UN Women i dalje je bio ključan

akter u jačanju osnaživanja žena kao ključnog pokretača mira. Kroz pet međunarodnih i regionalnih aktivnosti za 2021., zajednički naponi su uspešno proširili zajednička iskustva u postkonfliktnim okruženjima, podižući vidljivost potrebe za poboljšanim ženskim liderstvom. 136. **Kosovska mreža Ujedinjenih nacija za migracije** osnovana u decembru 2020. nastavila je da podržava saradnju na, kao i integraciju migracije u strategije, politike i druge okvire, i da promoviše diskurs zasnovan na činjenicama i podacima. Radni plan razvijen 2021. naglašava važnost izgradnje partnerstva. Prvi Forum partnerstva za migracije održan je u novembru 2021.

Studijsko istraživanje o problemu bacanja hrane na Kosovu pokazalo je da 2 do 20% servirane hrane ostaje na tanjirima u zavisnosti od stila usluge restorana

Izazovi o otpadu koje pokreće UN-Habitat ohrabрили su kosovske preduzetnike da „pretvore otpad u novac“

Šta je to:

- Inicijativa UN Habitata u partnerstvu sa Ambasadom SAD u Prištini i kosovskim partnerima, za odabir poslovnih ideja i rešenja za smanjenje čvrstog otpada u kosovskim gradovima i zajednicama i njegovu prenamenu ili reciklažu.
- Izazov podstiče biznise da ponovo razmisle o životnom ciklusu proizvoda i uticaju na našu životnu sredinu, zdravlje i klimu kombinovanjem tehnologije i inovativnih poslovnih modela kako bi „otpad pretvorili u novac“

Najvažnije:

- 4 od 56 poslovnih ideja prijavljenih za Izazov dobile su do 10.000 EUR gotovine, usluge inkubacije i poslovne obuke
- Uspešne ideje su uključivale reciklažu biološkog otpada u kompost i pravljenje filtera za bazene od stakla

Zumiranje: UNDP izaziva kosovske restorane da smanje svoje obrasce rasipanja hrane

Šta je to:

- Prvi UNDP izazov u vezi sa otpadom od hrane na Kosovu je pokrenut sa primarnim ciljem: rešavanje nedostatka podataka u vezi sa gubitkom i rasipanjem hrane među kosovskim restoranima.

Najvažnije:

- Izazov je mobilisao 18 gastronomskih biznisa da se pridruže tronedeljnom putovanju upravljanja otpadom od hrane, a njih 7 ga je uspešno završilo. Pored prikupljanja podataka iz prve ruke, neki restorani i kafići počeli su da identifikuju ranije neprimećene obrasce u upravljanju hranom i čak su počeli da osmišljavaju nova rešenja za smanjenje rasipanja hrane i konačno smanjenje finansijskih gubitaka izazvanih pandemijom

137. UNKT je učestvovao u više inicijativa sa kosovskim **medijima i filmskom industrijom** za rešavanje rodni i društvenih pitanja. Naša saradnja je uključivala **Priština film festival**, gde smo doprineli da istaknemo važnost ženskih perspektiva u filmskoj industriji kao ključnog kanala za podršku dijalogu i socijalnoj inkluziji u postkonfliktnim okruženjima. Uz podršku UNKT-a, Festival je pomogao u širenju priča o ženama na Kosovu na globalnom nivou, uključujući film „Hive“, trostrukog pobjednika festivala Sundance i zvaničnu prijavu Kosova za međunarodnu kategoriju igranih filmova Oskara. UNKT je takođe nastavio da podržava 20. izdanje **DokuFesta**, najvećeg kosovskog filmskog

Puls javnosti UNDP-a je dvogodišnje istraživanje percepcije širom Kosova koje finansira USAID, a koje pruža dragocene podatke za informisano donošenje odluka o političkim i socio-ekonomskim pitanjima, demokratizaciji, zadovoljstvu institucija, vladavini prava, funkcionisanje javnih usluga, međuetnički odnosi i tolerancija, pitanja bezbednosti i životne sredine.

festivala i najvažnijeg festivala dokumentarnog i kratkometražnog filma u jugoistočnoj Evropi. Upravo sa tim, UNKT je podržao treće izdanje Autostrada Bijenala, sa temama na preseku dizajna, tehnologije i javnog prostora.

DokuFest i Autostrada Bijenale su platforme za promociju Agende 2030 i održivog razvoja.

138. Postojeća institucionalna partnerstva su dodatno učvršćena. UNDP i **Kosovska agencija za statistiku (KAS)** potpisali su drugi Protokol o saradnji za dalje poboljšanje pristupa i korišćenja podataka od strane javnosti u okviru UNDP-ovog projekta Puls javnosti. Ključni rezultati Pulsa javnosti biće predstavljeni na veb stranici KAS-a putem onlajn vizuelizacije.

139. Četiri godine nakon razvojnih reformi UN-a, UNKT, na čelu sa koordinatorom za razvoj, uz podršku ojačanog Ureda koordinatora za razvoj, značajno je ojačao napore UN-a za koordinaciju u cilju izgradnje bližih partnerstava i ostvarivanja uticajnih rezultata u velikom obimu.

UN udružuju snage sa privatnim sektorom u borbi protiv rodno zasnovanog nasilja

Kampanja 16 dana aktivizma, koju koordinira UN Women preko Grupe za bezbednost i rodna pitanja, organizovala je preko 130 događaja širom Kosova. Po prvi put, privatni sektor je bio aktivno angažovan, uključujući 20 najvećih kosovskih kompanija, što je značajno proširilo domet kampanje.

Procenjuje se da je milion ljudi pogledalo društvene mreže ili postere istaknute u supermarketima sa informacijama o telefonskim linijama i gde da potraže pomoć.

Događaji za podizanje svesti organizovani su sa preživelim, opštinama, predstavnicima sigurnih kuća i kosovskom policijom, povećavajući znanje o mehanizmima zaštite i procesima izveštavanja.

2.3. Rezultati UN-a kada zajedno rade više i bolje: koherentnost, efektivnost i efikasnost UN-a

140. Saradnja UN-a dovela je do UNKT-ovog okvira saradnje 2021–2025, koji predstavlja kolektivni rad subjekata UNKT-a u narednih pet godina i koji integriše UNKT-ov socio-ekonomski plan odgovora na COVID-19 (SERP) koji je dizajniran u 2020.

141. Preko javno dostupne UN-INFO baze podataka, UNKT je **transparentno izveštavao** o doprinosu globalnim indikatorima SERP-a u oblastima kao što su zdravlje, zaštita, ekonomski odgovor i socijalna kohezija. **UN-INFO** (pokrenut u novembru 2021.) zajedno sa renoviranim veb-sajtom UNKT-a (pokrenut u decembru 2020.) igrao je suštinsku ulogu u koherentnijem prikazivanju aktivnosti i doprineo preciznijem planiranju, praćenju i izveštavanju. UN-INFO će služiti kao primarna referenca za napredak, rezultate i dostignuća UNKT-a.

100 COVID-19 Situacionih izveštaja, od početka pandemije

11 UNKT ukratko

142. UNKT je proizveo 11 izdanja svog mesečnog biltena „UNKT ukratko“, kao i nedeljne Situacione izveštaje koji prate trendove, razvoj i ključne napore UNKT-a u borbi protiv pandemije COVID-19.

143. Kanali **društvenih medija** su u velikoj meri korišćeni za promovisanje razmjene poruka različitoj populaciji o dostignućima UNKT-a i porukama o COVID-19, što je rezultiralo povećanjem broja pratilaca na Twiteru za približno 10 odsto, povećanjem od preko 84 odsto na organskom dometu na Fejsbuku i značajnim povećanjem na Instagramu, sa preko 33 postova sa više od 200 prikaza svaki.

Koordinator za razvoj i šefovi agencija učestvovali su u više medijskih nastupa i intervjuja na kosovskim kanalima i medijskim programima, uključujući 3 intervjuja na TV u udarnom terminu.

144. U februaru 2021. usvojena je UNKT-ova nova **strategija poslovanja 2.0**, kritičan instrument za efikasnije, zajedničko poslovanje uz podršku efikasnijih programa.

Zajedničko programiranje

145. Zajedničko programiranje je dodatno ojačalo koherentnost, koordinaciju i saradnju Ujedinjenih nacija na Kosovu, vođeno Okvirom saradnje i njegovim rezultatima. Dva nova projekta počela su da se implementiraju 2021. godine, sa prikupljenih ukupno 4,3

miliona dolara koje finansiraju Švedska i Luksemburg, što je važan znak uspešnih napora za mobilizaciju resursa u cilju podrške ishodima Okvira saradnje i odgovoru na COVID-19. Ukupno četiri zajednička projekta iznosila su 11,4 miliona dolara.

Zajednički projekti UNKT realizovani 2021. godine

Projekat	Return to (New) Normal	Response to COVID-19 emergency and early recovery support	Promoting Decent Work through Strengthening Occupational Safety and Health Management and Social Dialogue	Zdravije Kosovo 2
Finansira	UK kroz MPTF (\$2.5m)	SIDA (\$4.6m)	SIDA (\$2.6m)	Luksemburg (\$1.7m)
Vreme	2020-2021	2020-2024	2021	2021-2023
Agencije koje implementiraju	 	 	 	

146. Zajednički projekat između UNDP, SZO i UNV (**Zdravo Kosovo II**), vredan približno 1,7 miliona dolara i finansiran od Luksemburga, potpisan je 2021. za implementaciju u naredne dve godine, sa ciljem da osiguraju efikasnije upravljanje životnom sredinom i zdravljem kroz inkluzivne, planiranje i sprovođenje zasnovano na dokazima, kao i praćenje uticaja zagađenja vazduha na zdravlje.
147. Koordinator za razvoj takođe je imao ključnu ulogu u koordinaciji napora širom porodice Ujedinjenih nacija u regionu na unapređenju mogućnosti za zajedničke inicijative o dijalogu, izgradnji poverenja, socijalnoj koheziji i inkluzivnim društvima,

u bliskoj konsultaciji sa vladama i drugim zainteresovanim stranama širom regiona i u saradnji sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za podršku izgradnji mira.

148. Saradnja sa mrežom UN u regionu Zapadnog Balkana dodatno je ojačana tokom 2021. Održane su česte razmene radi koordinacije zajedničkih napora za oporavak od pandemije i unapređenja regionalnih mogućnosti za zajedničke inicijative i dijaloge sa razvojnim partnerima. Ovo je uključivalo zajedničke napore za razmenu relevantnih podataka i znanja o oblastima od zajedničkog interesa u podregionu, posebno o novonastalim globalnim geopolitičkim i ekonomskim rizicima.

151. **Celina je veća od zbira njenih delova:** Prikazujući relevantnost kombinovanja komparativnih prednosti odgovarajućih agencija UNKT-a Ministarstvo unutrašnjih poslova je u septembru 2021. godine, uz zajedničku podršku UNICEF-a, UNHCR-a i IOM-a, razvilo

i usvojilo smernice o Proceni najboljeg interesa i utvrđivanja najboljeg interesa za decu izbeglice, migrante i decu koja traže azil kako bi se **osiguralo da su prava dece** u pokretu zaštićena u skladu sa UN konvencijama i standardima.

Strateške oblasti UN zajedničke saradnje

SWAP Tabela za ocenjivanje je okvir odgovornosti UN-a koji promoviše poboljšano planiranje, koordinaciju, programiranje i rezultate Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i devojčice širom sveta, sa ciljem da podrži postizanje obaveza u pogledu rodne ravnopravnosti u svim ciljevima održivog razvoja.

149. Tokom 2021. godine, rodna ravnopravnost je i dalje konstantno glavni prioritet za programske i strateške aktivnosti UN. Drugu godinu zaredom, UNKT je ispunio ili premašio 14 od 15 indikatora učinka globalnog

akcionog plana Ujedinjenih nacija za sistemski nivo **Tabele za ocenjivanje rodne ravnopravnosti.**

150. UNKT je takođe postigao napredak u implementaciji **Strategije UN za inkluziju osoba sa invaliditetom.** UN Volonteri su započeli izgradnju niza kvalifikovanih profesionalaca sa invaliditetom i postavili prvog volontera UN-a u UNICEF koji radi na projektu osnaživanja mladih i služi kao primer drugima. UNKT agencije će ubuduće regrutovati kvalifikovanije profesionalce sa invaliditetom kroz program UN volontera.

“

Posle nesreće nisam ni pomislio da ću moći da se bavim aktivnostima i da radim. Bio je to veoma težak period, ali UNICEF i ljudi koji tamo rade – sada moje kolege – su mi mnogo pomogli. Naučio sam mnogo i rekao sam sebi „Ok, Meritone, postoji rešenje za tebe.“

G. Meriton Binakaj
UN volonter, UNICEF Kosovo

”

Transformisanje prehrambenih sistema Kosova

Dijalog o kosovskom sistemu ishrane pokazao je načine na koje se glasovi Kosova mogu čuti o globalnim pitanjima od značaja. Učesnici su razgovarali o tome kako možemo da transformišemo način na koji proizvodimo, konzumiramo i razmišljamo o hrani.

Dana 13. jula 2021. godine, događaj sa ličnim prisustvom u Prištini okupio je 50+ zainteresovanih strana o proizvodnji, potrošnji i odlaganju hrane kako bi se izgradio put i zajednička rešenja za bolje korišćenje raspoloživih resursa.

Organizovan u partnerstvu sa INDEP-om i Ministarstvom poljoprivrede, uz podršku UNKT-a, događaj se pokazao kao vredan instrument za izgradnju razgovora i osiguravanje da glasovi Kosova budu uključeni kao deo prvog samita UN o održivim sistemima ishrane u septembru 2021.

“Da bismo uveli promene u složene sisteme, prvo moramo da uključimo potrošače, proizvođače i donosiocle odluka promenom umova i srca. Prva rasprava na Kosovu o sistemima ishrane omogućila je stvaranje preko potrebnog prostora: prostora u svim sektorima za diskusiju o tome kako stvoriti održiv i pravedan lanac vrednosti hrane tako da farmeri, tržište, vlada i **prirodni sistemi rade u simbiozi.**”

-Egzona Shala

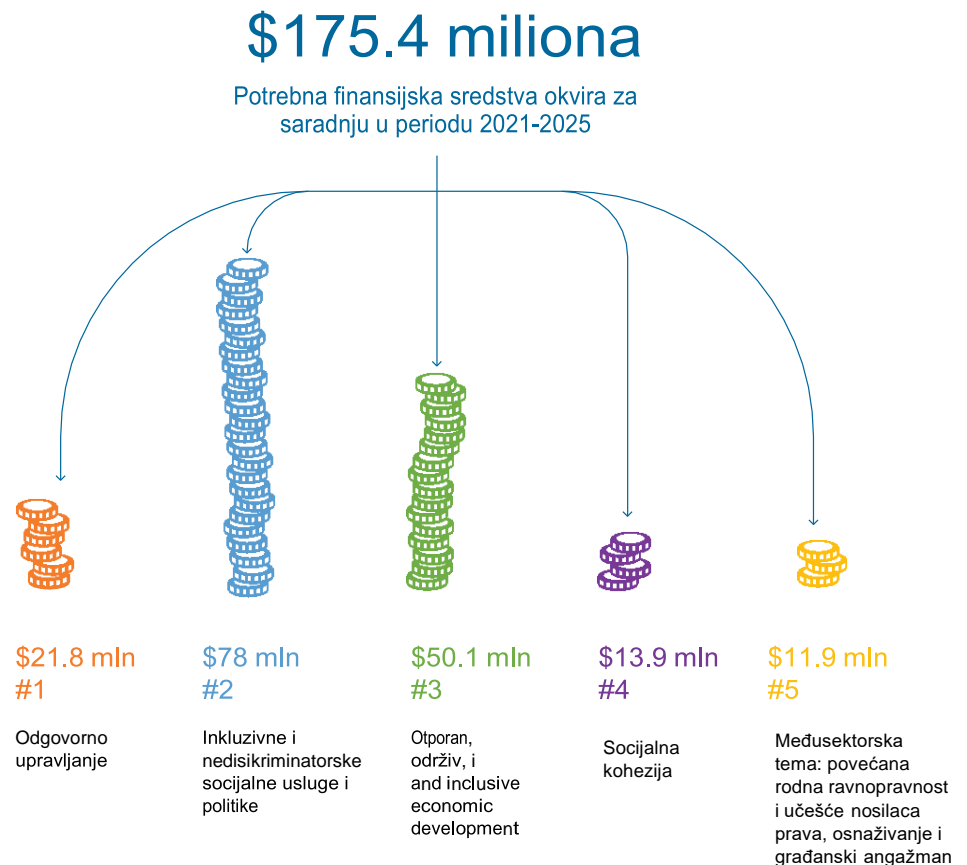
Izdvajamo: INDEP je izradio prateći izveštaj, koji daje praktične preporuke kreatorima politike o pitanjima održive proizvodnje i potrošnje hrane i cirkularne ekonomije.

Događaji koje su naknadno organizovali neki od prvobitnih učesnika nastavili su da promovišu akciju svih aktera društva i da podižu svest o važnosti rešavanja rasipanja hrane.

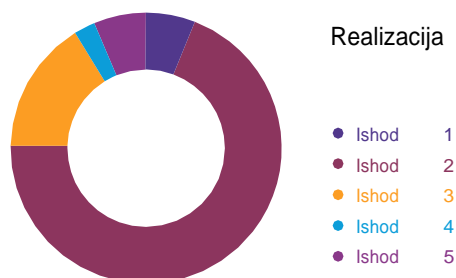
2.4. Finansijski pregled i mobilisanje resursa

152. Pre 2020. godine, okvir za zajedničku implementaciju UNKT-a iznosio je oko 20–25 miliona USD godišnje. Međutim, sa početkom pandemije, ova cifra se značajno povećala i trend se nastavlja tokom perioda implementacije sadašnjeg okvira saradnje,

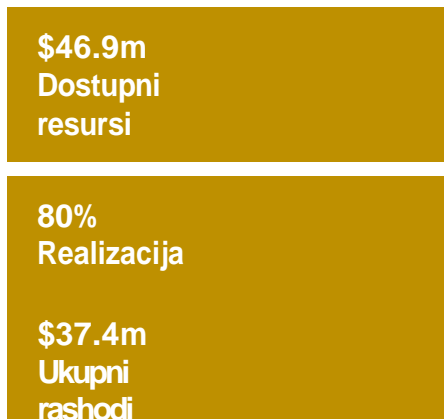
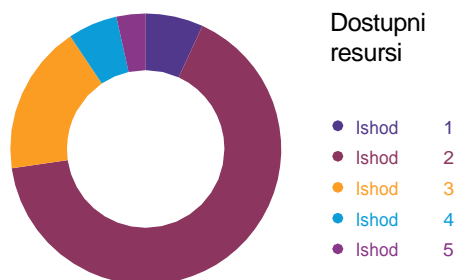
odražavajući dugotrajne efekte pandemije i prateći uticaj. U 2020, UNKT se okupio da mobilise neviđenih 54 miliona dolara, demonstrirajući svoju sposobnost da se okupi na jedinstven, blagovremen i efikasan način.

153. UNKT je 2021. godine potrošio oko 37 miliona dolara za isporuku programa u pet oblasti ishoda Okvira saradnje, uključujući aktivnosti fokusirane na odgovor i oporavak od pandemije COVID-19. Većina rashoda je potpala pod Prioritetnu oblast 2, posebno komponente obrazovanja (69 odsto), zatim Prioritetna oblast 3 o ekonomskom oporavku i zelenom rastu (19 procenata), i Prioritetna oblast 1, 4 i 5 (12 procenata) o odgovornom upravljanju, socijalnoj koheziji i međusektorskim pitanjima, respektivno. Napori uloženi u svih pet prioritetnih oblasti značajno su doprinijeli rodnoj ravnopravnosti i ljudskim pravima.

154. Procenjeni kumulativni ukupni finansijski resursi potrebni svim članicama UNKT-a za postizanje rezultata Okvira saradnje za period 2021-2025. iznosi 175 miliona USD, odnosno godišnji prosek od 35 miliona USD. Oko 36 odsto od ukupnog iznosa (oko 63 miliona dolara) već je obezbeđeno do januara 2021.

155. Raspoloživi resursi se uglavnom sastoje od osnovnih resursa kao i projektnih fondova. Ova analiza ukazuje da postoji prostor za diversifikaciju resursa.

156. Pored odgovora na neposredne potrebe pandemije, ukupni raspoloživi resursi u 2021. godini takođe su pomogli da se unapredi SDG agenda na Kosovu, pri čemu je većina priloga podržavala SDG 1, 3, 5, 8 i 10.

157. U 2021. godini, značajna podrška je pružena Vladi Kosova u njenom odgovoru na pandemiju od strane međunarodnih finansijskih institucija (MFI), pri čemu je Svetska banka odobrila dodatnih 15 miliona dolara za finansiranje tekućih napora za oporavak kroz postojeći zajam zdravstvenom sektoru Kosova (ukupno 61 milion dolara).

MFI	Naziv projekta	Godina	Ukupno odobreno finansiranje (u mil. EUR)	Ukupno dostupno finansiranje
Svetska banka	COVID-19 hitni projekat	2020	15	61
EIB	Odgovor Kosova na COVID-19 pandemiju za MSP	2021	40	40
Savet Evrope Banka	COVID-19 hitni odgovor Sredstva za finansiranje javnog sektora	2020	15	50
EBRD	Projekat prečišćavanja otpadnih voda	2021	11	11
EBRD	Vanredna vitalna infrastruktura Zajam za likvidnost	2021	30	30

Poglavlje 3:

Ključni fokus UNKT-a naredne godine

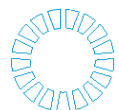

158. Vođeno vizijom Generalnog sekretara iznetom u izveštaju o **Našoj zajedničkoj agendi** iz septembra 2021. godine, UNKT će 2022. godine – u saradnji sa vladom Kosova i drugim relevantnim partnerima i akterima – nastaviti sa sprovođenjem svog okvira saradnje, sa osnaženim fokusom na sledeće prioritetne oblasti:

Skenirajte za više

Strateške oblasti
UN zajedničke saradnje

159. Podržati vladu u finalizaciji njene **Nacionalne strategije razvoja 2030. i sektorskih strategija**, obezbeđujući besprekornu integraciju ciljeva održivog razvoja, posebno u pogledu **generisanja podataka i politika zasnovanih na dokazima**, kao i lokalizacije kroz procese dobrovoljne lokalne revizije.

160. Članovi UNKT-a će biti u potpunosti posvećeni podršci **bijenalu Manifesta**, koji će u Prištinu doći od jula do septembra 2022. godine

Agenda da se niko ne ostavi po strani

sa programom umetnosti, performansa i događaja. Radeći sa partnerima, UN će doprineti razvoju zelenih i javnih prostora, integraciji izolovanih naselja i čistim transportnim opcijama, uz maksimalno učešće ljudi.

161. Uključite **ljudska prava i rodnu ravnopravnost u razvojne strategije i politike Kosova, izgradite lokalne kapacitete** za implementaciju, posebno u pogledu prava dece, migranata, preživelih porodičnog nasilja i osoba sa invaliditetom, i podržite politike koje imaju za cilj **zaštitu najugroženijih i**

Podsticati potencijal
mladih, žena i devojaka

163. Podržati digitalnu transformaciju, uključujući izgradnju institucionalnih kapaciteta za **praćenje zdravlja, isporuku vakcina, pronalaženje zaposlenja** za osobe koje traže posao i sprovođenje **popisa**.

164. Promovisati **rodni paritet**, olakšati **ekonomsku inkluziju**, doprineti **iskorenjivanju nasilja nad ženama i devojčicama i povećati učešće**, uključujući kroz unapređene veštine (obrazovanje u ranom detinjstvu; programi zasnovani na veštinama; mogućnosti obuke i stažiranja;

promovisanje društvene kohezije, uključujući univerzalnu zdravstvenu pokrivenost, pružanje integrisanih socijalnih usluga, podsticanje dvojezičnosti i jačanje učešća ljudi u opštinskom odlučivanju.

162. Podržati aspekte zelene tranzicije Kosova, uključujući jačanje **cirkularne ekonomije**, jačanje lokalnih i institucionalnih **klimatskih akcija**, izgradnju kapaciteta Kosovskog saveta za klimatske promene i doprinos poboljšanju **upravljanja otpadom** u zdravstvu.

promovisanje vladine šeme (Garancije za mlade), koriste mlade i žene kao **agente promene** za izgradnju društvene kohezije i promovišu **rodno odgovorno budžetiranje**.

165. Nastavite da podržavate vladu u **boljoj i naprednoj** izgradnji, sa posebnim fokusom na:

- Jačanje otpornosti zdravstvenog sistema i povećanje dostupnosti, pristupačnosti, kvaliteta i pravičnosti zdravstvenih usluga.
- Rešavanje osnovnih uzroka koji pogađaju najugroženije grupe, uz obezbeđivanje sprovođenja mera radi bolje pripreme i odgovora na buduće krize.

Intra-akcioni pregled odgovora na COVID-19 na Kosovu ©WHO, 2021, B. Seljimi

166. Održavati i širiti svoja partnerstva za implementaciju i finansiranje gore navedenih prioriteta, posebno radeći sa vladinim partnerima na **jačanju** sistema za kvalitetan i inkluzivan pristup uslugama i osnaživanje ljudi da traže svoja prava. Paralelno, nastaviti angažovanje kroz **strateška partnerstva sa privatnim sektorom, civilnim društvom, akademskim krugovima** i unaprediti saradnju sa **razvojnima finansijskim institucijama (RFI)**, održavati partnerstvo sa multilateralnim razvojnim bankama (**MRB**) i međunarodnim finansijskim institucijama (**MFI**), posebno sa Svetskom bankom o pitanjima otpornosti i krhkosti, i fokusiranje na **jačanje institucija sa juga na jug, trostranu i regionalnu saradnju**.

167. Promovisati vlasništvo i angažovanje svih zainteresovanih strana za postizanje SDG; istražite opcije finansiranja; poboljšati održive strategije integrisanog finansiranja i ulaganja; iskoristiti potencijal finansijskih inovacija, novih tehnologija i digitalizacije za obezbeđivanje ravnopravnog pristupa finansijama; i, u saradnji sa Vladom Kosova i relevantnim razvojnim partnerima i međunarodnim finansijskim institucijama, nastoje da unaprede Trust Fund SDG. Uticaj na javno mnjenje i angažovanje civilnog društva kroz zajedničko zagovaranje.

168. Bliska saradnja sa porodicom Ujedinjenih nacija širom Zapadnog Balkana, sarađujući u oblastima od zajedničkog interesa i potreba, i zajednički olakšati **razmenu znanja i iskustva** kako bi ubrzali sveukupno učenje i dostignuća. Proizvoditi, koristiti i deliti relevantne podatke. Koordinirati napore na unapređenju mogućnosti širom Zapadnog Balkana za zajedničke inicijative o dijalogu, izgradnji poverenja, socijalnoj koheziji i inkluzivnim društvima, u bliskoj konsultaciji sa vladama i drugim zainteresovanim stranama širom podregije i u saradnji sa Fondom Ujedinjenih nacija za izgradnju mira.

169. Svaka od ovih oblasti u fokusu biće operacionalizovana kroz Zajedničke planove rada za 2022. i nadgledana kroz relevantne grupe za rezultate. Napredak i rezultati implementacije će se odraziti na mreži UN INFO, u godišnjim izveštajima o napretku, srednjim i/ili godišnjim pregledima, kao i izveštajima donatora i društvenim medijima. Izveštaji i procene o ljudskim pravima će se redovno sprovoditi i pružaće ažurne preglede stanja ljudskih prava na Kosovu i informisane akcije UNKT-a, u saradnji sa UNMIK-om, kosovskim institucijama i razvojnim partnerima.

UNKT Rezultati za 2021. godinu su postignuti u saradnji sa:

Bilateralni partneri

Austrijska razvojna agencija
Danski savet za izbeglice
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
Vlada Austrije
Vlada Kanade
Vlada danske
Vlada Finske
Vlada Nemačke
Vlada Italije
Vlada Japana
Vlada Luksemburga
Vlada Norveške
Vlada Republike Koreje
Vlada Švedske
Vlada Švajcarske
Government of United Kingdom
Government of USA
Helvetas
Swedish International Development Cooperation Agency
Swiss Development Cooperation
USAID

Multilateralni partneri

Savet Evrope
EULEX
Evropska unija
Međunarodni komitet Crvenog krsta
KFOR
OEBS

Ostali međunarodni partneri

Austrian Chamber of Commerce
Millennium Challenge Corporation
The Partnership Initiative
Manifesta International – The European Nomadic Biennial
Terre Des Hommes

Razvojne banke i fondovi Saveta

Evrope
Razvojna banka
Evropska banka za obnovu i razvoj
European Investment Bank
European Investment Fund GAVI, the Vaccine Alliance
Global Environment Facility
Global Water Partnerships
World Bank
Group
Svetska carinska organizacija

Civilno društvo

Action for Mathers and Children (AMC)
Advancing Together
Advocacy Center for Democratic Culture
Aktiv
Alpine Club Pristina
Artpolis-Art and Community Center
Udruženje poslovnih imenika
Udruženje ovlašćenih revizora i računovođa Kosova
Udruženje novinara Kosova
Udruženje predškolskih privatnih ustanova - APPI
Udruženje verskih zajednica
Udruženje žena Policije Kosova
Udruženje za zdravstveno vaspitanje i razvoj – AHED
BIRN
Balkan Sunflowers Kosova -BSFK
Bethany Christian Services -BCS
CACTTUS
Caritas Kosova
Katolička zajednica Kosova
Centar za savetovanje, socijalne usluge i istraživanje
Centar za demokratizaciju civilnog društva - CDCS
Centar za promociju ženskih prava
Centar za politiku i zagovaranje - CPA
Centar za društvene inicijative CIVIKOS
Centar za ljudske usluge i razvoj -QSHHZH
Program za građanska prava Kosovo
Koalicija NVO za zaštitu dece - KOMF
Program rehabilitacije u zajednici
Community Building Mitrovica
Developing Together
Dokufest
Domovnik
Istočnoevropski institut za reproduktivno zdravlje
Mreža politika zasnovana na dokazima
Evropski centar za pitanja manjina -ECMI
Fortesa
Forum za razvoj i multietničku saradnju
GERMIN
HANDIKOS Zdravlje
za sve
Institut za istraživanje i razvoj obrazovanja
IADK
INDEP
Inovativni centar Kosovo

Internews
Fondacija IPKO
Jahjaga fondacija
J-Coders
JETA/VITA
Kallxo.com
Kosovar Stability Initiative -IKS
Advokatska komora Kosova
Kosovski obrazovni centar
Kosovski centar za političke studije
Kosovska CSR mreža
Kosovski demokratski institut
Kosovski forum invalida
Kosovski centar za rodne studije
Populaciona fondacija Kosova
Mreža žena RAE Kosova
Kosovski centar za rehabilitaciju žrtava torture
Crveni krst Kosova
Portal Kosova Sever
Ženska mreža Kosova
Savet mladih Kosova
Lavirint
Udruženje advokata Norma
LENSFond za lokalni razvoj
LoCAF
Lokalni forum za klimatske akcije
Medica Đakovica
Medica Kosovo
Milenijumska fondacija Kosovo
Organizacija roditelja dece sa smetnjama u razvoju na Kosovu
Kosovska pravoslavna zajednica PAKS
Udruženje za prava pacijenata na Kosovu – PRAK
Mreža vršnjačkih edukatora-PEN
Kroz umetnost mi stvaramo-PANK (umetnički kolektiv)
Apotekarska komora Kosova
Q'Art (umetnički kolektiv)
Organizacija za decu bez roditeljskog staranja -OFAP
Regionalni ženski lobi za mir, bezbednost i pravdu u jugoistočnoj Evropi
Udruženje roditelja „Podrži me“
Riinvest-Institut za razvojna istraživanja
Regionalna saradnja mladih

Kancelarija – RYCO
Roma in action
Sigurna kuća Đakovica
Sabor u Gračanici
Santa Marija,
Caritas Kosova
Sklonište Liria
Shko-PA-M'Sha
Sinergija
SIT - Centar za savetovanje, socijalne usluge i istraživanje
SOS Dečje selo Kosova
Terre des Hommes Suisse
Utalaya fondacija
Women2Women
YMCA pokret
Inicijativa mladih za ljudska prava

Privatni sektor i bankarstvo

ING banka
Udruženje banaka Kosova
KoSSev
Raiffeisen banka

Kosovske institucije

Akademija pravde
Agencija za besplatnu pravnu pomoć
Agencija za rodnu ravnopravnost
Agencija za civilnu registraciju
Agencija za borbu protiv korupcije
Centar za azil
Granična policija
Centri za socijalni rad
Komisija za prepoznavanje i verifikaciju žrtava seksualnog nasilja u vezi sa sukobom
Skupština Kosova i njeni odgovarajući odbori:
Odbor za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i regionalni razvoj
Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu, sport, inovacije i preduzetništvo
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje
Komitet za prava, interese zajednica i povratak
Savet za održivi razvoj
Ženski odbor
Zeleni odbor

Asocijacija Kosovskih Opština
Odeljenje za reintegraciju repatriiranih lica
Regulatorna agencija za lekove i Farmaceutska komora
Agencija za vanredne situacije
Agencija za zapošljavanje Kosova
Menadžment zapošljavanja
Informacioni sistem E
Agencija za zaštitu životne sredine
Finansijsko obaveštajna jedinica
Forenzičko računovodstvo i sertifikacija finansijskih prevara
Vladin organ za migracije
Vladina komisija za nestala lica
Grupa za pravno-političku strategiju
Zdravstveni informacioni sistem
Hidrometeorološki zavod
Agencija za informaciono društvo
Institut za javno zdravlje
Institut za sudsku medicinu
Sudsko veće
Kosovska agencija za akreditaciju
Kosovska agencija za forenziku i Kosovska popravna služba

Kosovska agencija za statistiku
Kosovski odbor za kontrolu raka
Kosovska katastarska agencija
Privredna komora Kosova
Kosovska uprava za civilno vazduhoplovstvo
Kosovski komitet za klimatske promene
Kosovska komisija za materalnu reviziju
Ekonomski i socijalni savet Kosova
Kosovski obrazovni centar
Kosovski fond za zapošljavanje
Kosovska agencija za šumarstvo
Kosovski institut za javnu upravu
Sudski savet Kosova
Kosovski institut za pravosuđe
Kosovska policija
Tužilački savet Kosova

Kosovske bezbednosne snage
Glavni centar porodične medicine u Prištini
Milenijumska fondacija
Kosovo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja
Ministarstvo za zajednice i povratak
Ministarstvo kulture, omladine i sporta
Ministarstvo obrazovanja i nauke
Ministarstvo ekonomije
Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja, saobraćaja i infrastrukture
Ministarstvo finansija
Ministarstvo spoljnih poslova
Ministarstvo zdravlja
Ministarstvo unutrašnjih poslova
Ministarstvo pravde
Ministarstvo finansija, rada i transfera
Ministarstvo lokalne samouprave
Ministarstvo državne administracije
Ministarstvo trgovine i industrije
Inspektorat rada
Opštinski koordinacioni mehanizmi za nasilje u porodici
Program razvoja opštine
Opštinski direktorijati za zdravstvo i socijalnu zaštitu
Opštinski direktorijati za obrazovanje
Opštinska kancelarija za civilnu registraciju
Opštinske kancelarije za zajednice i povratak
Opština Dragaš
Opština Uroševac
Opština Kosovo Polje
Opština Đakovica
Opština Gnjilane
Opština Gračanica
Opština Istok
Opština Kačanik
Opština Kamenica
Opština Leposavić
Opština Lipljan

Opština Mališevo
Opština severna Mitrovica
Opština južna Mitrovica
Opština Obilić
Opština Peć
Opština Priština
Opština Prizren
Opština Srbica
Opština Vučitrn
Opština Orahovac
Opština Zubin Potok
Opština Zvečan
Kancelarija glavnog tužioca
Kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i rodna pitanja
Kancelarija poverenika za jezike
Kancelarija specijalnih tužilaca
Disciplinska kancelarija
Tužilaštva
Kancelarija nacionalnog koordinatora za nasilje u porodici
Kancelarija Premijera
Kancelarija Premijera za strateško planiranje
Institucija Ombudspersona
Otvorena vaspitno-popravna ustanova
Javne službe za zapošljavanje
Radio Televizija Kosova
Program obuke za Akademiju Pravde
Poreska uprava
Univerzitetski klinički centar Kosova
Univerzitet za biznis i tehnologiju
Univerzitet u Prištini
- Pedagoški fakultet
- Filološki Fakultet
- Institut za Psihologiju
Centar za stručno osposobljavanje

Tim Ujedinjenih nacija
na Kosovu, 2022

www.kosovoteam.un.org

facebook.com/UNKosovo

twitter.com/UN_Kosovo

www.instagram.com/un_kosovo

Skeniraj za više